

Sõitmine

Nõuandeid sõitmiseks

Pedaalid

- Kontrollige, kas saate alati vabalt ja takistuseta gaasi-, piduri- ja siduripedaali lõpuni alla vajutada.
- Kontrollige, kas pedaalid liiguvad takistusteta tagasi oma algasendisse.
- Kontrollige, kas põrandamatid on sõidu ajaks kindlalt kohale kinnitatud ega takista pedaalide kasutamist >>> .

Kasutage ainult selliseid põrandamatte, mis pedaalide kasutamist takistama ei hakka ning mida saab libisemise vältimiseks kohale kinnitada. Sobivad põrandamatid saate osta margiesindusest või autotarvete kauplusest. Hoidikud põrandamattide kinnitamiseks on jalaruumi juba sisse ehitatud.

Kandke sobivaid jalanõusid

Kandke alati jalatseid, mis jalgu korralikult toetavad ning lasevad hästi pedaalde tunnetada.

TÄHELEPANU

- Kui pedaalidele ei saa takistamatult kasutada, võite sõitmisel väga ohtlikku olukorda sattuda.
- Ärge pange ega paigaldage auto originaalmattide peale mingeid täiendavaid põrandamatte või -katteid. See vähendaks ruumi pedaalide all ja takistaks nende vajutamist. Selle tagajärjel võib juhtuda liiklusõnnetus.
- Ärge pange kunagi mingeid esemeid juhi jalaruumi. Sellised esemed võivad sattuda pedaalide alla ja takistada pedaalide vajutamist.

Optimaalseima käigu valimine

Sõltuvalt auto varustusest näidatakse näidiku-ploki ekraanil soovitusi, milline käik tuleks valida, et sõit oleks võimalikult säästlik.

Automaatkäigukastiga mudelites näidatakse seda ainult juhul, kui käigukast on Tiptronic-režiimil >>> lk 167.

Kui optimaalne käik on juba sees, siis soovitusi ei ilmu. Sel juhul näidatakse kasutatavat käiku.

Näit ekraanil	Täendus
3	Optimaalne käik
4 ► 5	Käik on soovitatav vahetada kõrgemaks.
2 ► 1	Käik on soovitatav vahetada madalamaks.

Kübemefiltri “puhastamist” puudutav teave

Kui väljalaskesüsteem teeb kindlaks, et kübemefilter hakkab lähiajal ummistuma, soovitatav süsteemi isepuhastusfunktsioon valida puhastustsükli läbiviimiseks optimaalseima käigu >>> lk 317.

TÄHELEPANU

Käiguvahetuse soovitus on kõigest üks abifunktsioon ning see ei asenda mingil juhul juhi tähelepanelikkust auto juhtimisel.

- Sõiduoludele vastava õige käigu valimise eest vastutab alati ainult autojuht.

Keskkonda puudutav märkus

Optimaalseima käiguga sõitmine aitab säästa kütust.

 Märkus

Soovitatud käigu näit kustub, kui automaat-käigukasti Tiptronic-režiimi kasutamine lõpetatakse.

Säästlik ja keskkonnasõbralik sõitmine

Auto kütusekulu, keskkonnamõju ning mootori, pidurite ja rehvide kulumine sõltuvad tugevalt juhi sõidustiliist. Säästliku sõidustiliiga saab kütusekulu vähendada 10–15%. Järgnevas osas on antud mõned nõuanded, mis aitavad säästa nii keskkonda kui ka teie rahakotti.

Aktiivne silindrite juhtsüsteem (ACT®)

Sõltuvalt auto varustusest võib aktiivne silindrite juhtsüsteem (ACT®) mõned mootori silindritest välja lülitada, kui sõitmiseks pole parajasti väga palju võimsust vaja. Töötavate silindrite arv on näha näidikuploki ekraanil >>> lk 15.

Sõitke ettenägelikult

Kui mõtlete juba ette, milline tee teid ees ootab, peate vähem pidurdama ja seega ka vähem kiirendama. Kasutage võimalusel alati ära auto inertsi liikumist, lastes autol veereda, **käik sees**. Nii saate ära kasutada ka mootoriga pidurdamist, vähendades pidurite ja rehvide kulumist. Lisaks ei kuluta auto sel ajal üldse kütust ega tekita heitgaase.

Vahetage energia säästmiseks käiku

Tõhus meetod kütuse säästmiseks on vahetada käik *juba varakult* kõrgemaks.

Käiskäigukast: vahetage käik esimesel võimalusel esimeselt käigult teisele. Õige käigu valimine aitab säästa kütust. Valige sõidusituatsioonile vastav kõrgeim võimalik käik, jälgides, et mootor töötaks seejuures ikka ühtlaselt.

Automaatkäigukast: kiirendage sujuvalt, vajutades gaasipedaali aeglaselt, ning vältige sundkäiguvahetust madalamale käigule ("kick-down").

Vältige sõitmist suurtel kiirustel

Kui vähegi võimalik, vältige sõitmist auto tippkiirusega. Kiiruse kasvamisel suureneb märgatavalt ka kütusekulu, kahjulike heitgaaside hulk ja sõidumüra. Sõitmine mõõdukatel kiirustel aitab säästa kütust.

Vähendage mootori tööaega tühikäigul

Start-stopp-süsteemiga mudelites vähendatakse mootori tööaega tühikäigul automaatselt. Ilma start-stopp-süsteemita mudelites ta suks mootor välja lülitada, kui peatutakse näiteks raudteeületuse või pika punase tule tsükliga valgusfooride ees. Sõltuvalt mootori töömahust säästab töösooja mootori seiskamine vähemalt 5 sekundiks juba rohkem kütust, kui kulub mootori uueks käivitamiseks.

Kui mootorit soojendatakse tühikäigul, kulub selleks päris palju aega. Sellisel viisil mootorit soojendades on ka mehaaniline kulumine ja heitmekogus väga suured. Seepärast on kõige parem alustada sõitu kohe pärast mootori käivitamist. Vältige seejuures kõrgeid mootoripöördeid.

Regulaarne hooldus

Regulaarse hooldusega loote eeldused kütuse säästmiseks juba enne sõidu alustamist. Hästi hooldatud mootor **tarbib vähem kütust**, on töökindel ja tõstab auto müügiväärtust. Halvasti hooldatud mootor võib kulutada kuni 10% rohkem kütust kui heas korras mootor.

Vältige lühikesi sõite

Kütusekulu ja heitmete minimeerimiseks peavad mootor ja katalüüsmuundur saavutama oma optimaalse **töötemperatuuri**.

Külm mootor kulutab ebaproportsionaalselt palju kütust. Mootor soojeneb töötemperatuurini umbes neljakilomeetrise sõiduga ning alles siis langeb kütusekulu normaaltasemele.

Kontrollige rehvirõhku

Kui soovite kütust säästa, jälgige, et rehvid oleks alati õige rõhuni täidetud >>> lk 354. Juba poole baari võrra langenud rehvirõhk võib kütusekulu suurendada 5%. Suurema veeretakistuse tõttu suurendab liiga madal rehvirõhk ka rehvide kulumist ning halvendab auto juhitavust.

Ärge kasutage talverehve aastaringsest, sest need suurendavad auto kütusekulu kuni 10%.

Ärge hoidke autos ebavajalikku pagasit

Kuna iga lisakilo suurendab kütusekulu, tuleks aeg-ajalt üle kontrollida, et te ei veaks autos tarbetut pagasit.

Kuna katuseraam suurendab auto õhutakistust, tuleks see katusele eemaldada kohe, kui seda enam ei vajata. Kiirustel 100–120 km/h hoiate sel moel kokku umbes 12% kütust.

Säästke elektrit

Mootor paneb tööle generaatori ning toodab sel moel elektrit. See tähendab, et suurenenud voolutarbimine suurendab ka kütusekulu! Seepärast lülitage kõik elektriseadmed pärast nende kasutamise lõpetamist kohe jälle välja. Eriti palju tarbivad elektrit näiteks sellised seadmed nagu tagaklaasi soojendus, suurel kiirusel töötav ventilaator ning istmesoojendus.

Pistikhübrid: pidurdusenergia tõhusaks taaskasutamiseks pidurdage võimalikult vara ja ühtlaselt.

Märkus

- Kui teie autol on start-stopp-süsteem, pole soovitatav seda välja lülitada.
- Kui sõidate kiirusega üle 60 km/h, on soovitatav auto aknad sulgeda.

- Ärge hoidke oma jalga sõidu ajal siduripeadaalil, sest pidev surve võib kettad libisema panna. See kiirendab kulumist ja võib siduri-kettaid kahjustada.

- Ärge hoidke autot ülesmäge kallakul paigal siduripeadaali vajutades. Kasutage selleks pidureid. Nii väheneb ka kütusekulu ning väldite siduriketaste enneaegset kulumist.

- Kasutage kallakutest laskumisel mootoriga pidurdamist, valides vastavalt kaldele sobiva väikse kiiruse. Auto kütusekulu on sel juhul "null" ning ühtlasi säästate ka pidureid.

Sõitmine pagasit täis autoga

Kui sõidate pagasit täis laaditud autoga, järgige parimate sõiduomaduste tagamiseks alltoodud nõuandeid:

- Paigutage kogu pagas turvaliselt oma kohale >>> lk 291.
- Kiirendage eriti ettevaatlikult ja sujuvalt.
- Vältige äkkpidurdamist ja järske manöövreid.
- Hakake pidurdama varem kui tavaliselt.
- Kui kasutate katuseraami, lugege läbi ka seda puudutatav teave >>> lk 297.

TÄHELEPANU

Lahtine ja liikuv pagas võib ohustada auto sõidustabiilsust, mõjuda halvasti auto sõiduohutusele, pikendada tugeva või avariipidurdamise korral pidurdusteedkonda ning põhjustada tõsisid õnnetusi ja kehavigastusi.

- Kinnitage pagas korralikult kohale, et see ei saaks liikuma hakata.
- Kinnitage rasked esemed kohale sobivate kinnitusrihmade või -nööridega.
- Veenduge, et tagaistme seljatoe mõlemad osad oleksid korralikult kohale fikseeritud.

Sõitmine lahtise tagaluugiga

Sõit lahtise tagaluugiga on väga ohtlik. Kui seda on siiski vaja teha, kinnitage kõik esemed ja lahtine tagaluuk liikumatult oma kohale, võttes kasutusele vajalikud abinõud.

Lahtise tagaluugiga sõites kasvab auto õhutakistus ja seeläbi ka kütusekulu. Seepärast on soovitatav lahtise tagaluugiga mitte sõita.

⚠ TÄHELEPANU

Sõit lukustamata või lahtise tagaluugiga võib põhjustada tõsiseid kehavigastusi.

- Pange tagaluuk sõidu ajaks alati korralikult kinni.

- Paigutage kõik esemed ja pakid turvaliselt pagasiruumi ja kinnitage kohale. Vastasel juhul võivad lahtised esemed pagasiruumist välja kukkuda ning teile järgnevat liikleajat vigastada.

- Sõitke alati tähelepanelikult, ettevaatlikult ja ettenägelikult.

- Vältige pidurdamist ja äkilisi manöövreid, kuna lahtine tagaluuk võib kontrollimatult liikuda.

- Kui transpordite esemeid, mis ulatuvad pagasiruumist välja, tähistage need kaasliiklejate hoiatamiseks ära nii, et need oleksid hästi märgatavad. Palun järgige ka asjakohaseid seadustega kehtestatud nõudeid.

- Ärge kasutage tagaluuki kunagi pagasiruumist väljaulatavate esemete toetamiseks või kinnitamiseks.

- Kui teil on vaja sõita lahtise tagaluugiga, ent sellele on paigaldatud pagasi kandurisüsteem (nt jalgrattahoidja), eemaldage see koos pagasiga kindlasti auto küljest.

⚠ ETTEVAATUST

Lahtine tagaluuk muudab auto kõrgust ja mõnel juhul ka auto pikkust.

i Märkus

Mõnes riigis võib sõitmine lahtise tagaluugiga olla keelatud. Palun järgige igas riigis seal kehtivaid seadusi ja muid õigusakte.

Sõitmine üleujutatud teedel

Järgige üleujutatud teedel sõites auto kahjustamise vältimiseks alltoodud juhtnööre:

- Veetase tohib ulatuda **maksimaalselt** kuni autokere alaservani.

- Sõitke jalakäija kõndimiskiirusega.

- Ärge vees kunagi peatuge, tagurdage ega mootorit seisake.

- Autod, mis lähenevad üleujutatud alal vastasuunast, võivad tekitada laineid, mille tulemusel veetase kerkib nii kõrgele, et teie auto ei suuda enam ohutult veest läbi sõita.

⚠ TÄHELEPANU

Kui olete sõitnud läbi üleujutatud alade, võib pidurdusvõime märjaks saanud piduriketaste ja -klotside tõttu halveneda >>> lk 176.

i Märkus

- Vees sõitmine võib erinevaid autoosi, sh mootorit, jõuülekande- ja elektrisüsteemi, tõsiselt kahjustada.

- Vältige sõitmist läbi soolase vee (korrosioonioht) >>> lk 372.

- Alati, kui peate sügavast veest läbi sõitma, lülitage start-stopp-süsteem kindlasti välja >>> lk 162.

Sissesõitmine

Palun järgige uue auto eri osade sissesõitmisel alltoodud juhiseid.

Mootori sissesõitmine

Uus mootor tuleb sisse sõita esimese 1500 kilomeetri jooksul. Esimeste töötundide ajal on mootorisene hõõrdumine märksa suurem kui hiljem, kui kõik liikuvad osad on üksteise suhtes juba korralikult paika läinud.

Sellest, kuidas autoga esimese 1500 km jooksul sõidetakse, sõltub mootori edasine töövoime ja suutlikkus. Ka seejärel tuleks autoga sõita mõõdukatel mootoripööretel (eriti siis, kui mootor on veel külm), et vähendada mootori kulumist ning pikendada selle kasulikku tööiga. Ärge sõitke kunagi liiga madalatel mootoripööretel. Kui mootor töötab "ebaühtlaselt", vahetage kõik madalamaks. **Esimese 1000 km läbimisel:**

- Ärge sõitke täisgaasiga.
- Ärge laske mootori pööretel tõusta üle 2/3 suurimast töökiirusest.
- Ärge vedage autoga järelhaagist.

Järgmise 500 km jooksul (vahemikus 1000–1500 km) suurendage järk-järgult võimsust kuni täiskiiruse ja mootori maksimumpööreni.

Uute rehvide ja piduriklotside sissesõitmine

- Velgede ja rehvide asendamine uutega >>> lk 353.
- Pidureid puudutav teave >>> lk 176.

Keskonda puudutav märkus

Kui mootor sõidetakse hoolikalt sisse, siis mootori kasulik tööaeg pikeneb ja selle õli-kulu väheneb.

Nelikveosüsteem (4Drive)

Nelikveosüsteemiga mudelites kantakse mootorijõud üle kõigile neljale rattale.

Üldised juhised

Nelikveosüsteem jaotab veojõu ära kõigi nelja ratta vahel. Veejõu jaotust juhitakse vastavalt juhi sõidustiilile ja teeoludele automaatselt. Vt ka >>> lk 177.

Nelikveosüsteem on välja töötatud laitmatuks koostööks auto võimsa mootoriga. Selline kombinatsioon parandab auto suutlikkust ja tagab suurepärase juhitavuse nii tavalistel sõidu- teedel kui ka raskemates oludes, näiteks lumel

ja jääl. Sellegipoolest (või just seetõttu) on väga tähtis järgida sõitmisel teatud ohutusnõudeid >>> .

Talverehvid

Tänu nelikveole on teie auto veojõud juba tavarehvidega talvistes oludes väga hea. Sellest hoolimata soovitage teil paigaldada oma auto kõigile neljale rattale talverehvid või aastaring- sed rehvid, kuna see parandab märgatavalt auto pidurdusvõimet.

Lumeketid

Teedel, kus lumekettide kasutamine on kohus- tuslik, kehtib see nõue ka nelikveolistel autode kohta >>> lk 358.

Rehvide vahetamine

Nelikveolistel autode kõik neli rehvi peavad olema täpselt sama veereümberrõõduga. Pa- lun vältige ka selliste rehvide kasutamist, mille turvisemustri sügavus ei ole sama >>> lk 353.

Kas teie auto on maastur?

Teie CUPRA sõiduauto ei ole maastur: maasti- kusõiduks on teie auto kliirens liiga väike. Vä- ltige seetõttu sõitmist väga konarlikel teedel ja ebatasasel maastikul.

TÄHELEPANU

- Kuigi teie autol on nelikvedu, kohandage oma sõidustiil ja -kiirus alati vastavaks valit- sevatele sõiduoludele. Suurem sõiduohutus, mida nelikveosüsteem pakub, ei tohi teid ah- vatleda liigseid riske võtma ega oma turvali- sst ohtu seadma. Vastasel juhul võib juhtuda õnnetus!
- Teie auto pidurdusvõime sõltub otseselt rehvide haardumisest. Seetõttu ei erine see mingil moel ilma nelikveota autodest. Seepä- rast ärge sõitke libedatel teedel liiga suure kiirusega, kuigi auto hea kiirendusvõime sel- lisel teekattel teid selleks ahvatleb. Nii võib juhtuda tõsine õnnetus!
- Märjal teel sõites tuleb meele pidada, et esirattad võivad liiga suure kiiruse korral “ve- siliu” tõttu teekatttega kontakti kaotada ja li- bisema hakata. Erinevalt esiveoga autodest ei hoiata juhti sel juhul mootori pöörlemiskiir- ruse järsk tõus. Sel põhjusel kohandage oma sõidukiirus alati vastavaks tee- ja sõiduolu- dele. Vastasel juhul võib juhtuda õnnetus!

Reisimine välismaal

See auto on valmistatud kindla riigi jaoks ja vastab selles riigis auto tootmise ajal kehtinud tüübikinnituse nõuetele.

Kui hakkate kasutama autot ajutiselt või lühi- kest aega välismaal, järgige palun vastavaid ju- hiseid.

Mõnes riigis kehtivad oma ohutuseeskirjad ja nõuded, millele see auto ei pruugi vastata. Enne välisriiki reisimist soovib CUPRA küsida mõnest meie margiesindusest teavet sihtriigis kehtivate õigusaktide ja erinõuete kohta.

Kui hakkate autot teises riigis müüma või kasvatsete seda kasutada seal pikemat aega, järgige palun selles riigis kehtivate õigusaktide nõudeid.

Mõningatel juhtudel võib olla vajalik paigaldada või eemaldada hiljem teatud varustust ning lülitada välja teatud funktsioone. Samuti võib olla erisusi hooldustööde sisus ja tüübis. Seda võib ette tulla eriti juhul, kui autot kasutatakse pikka aega teises kliimatsioonis.

Kuna maailma eri paigus on kasutusel erinevad sagedusalad, ei pruugi tehases paigaldatud info- ja meelelahutussüsteem teises riigis töötada.

Kui teie autol on bensiinimootor, kontrollige, kas kõigis teekonnale jäävates riikides on saada pliivaba bensiini. Viige end kurssi pliivaba kütust müüvate tanklate võrgustikega.

Kuna eri riikides on kasutusel erinevad tehnilised standardid, ei pruugi kõrgpingeaku laadimine teiste riikide laadimisjaamades olla võimalik või see on võimalik ainult sobiva laadimiskaabliga. Täiendava teabe saamiseks pöörduge ametliku CUPRA või SEATi esinduse poole.

⚠ ETTEVAATUST

- CUPRA ei ole vastutav auto mis tahes kahjustuste eest, mis on tekkinud puudulike hooldustööde või originaalvaruosade puudumise tõttu.
- CUPRA ei võta endale vastutust selle eest, kui auto ei vasta teistes riikides või kontinentidel kehtivatele õigusaktidele või vastab neile vaid osaliselt.

Mootori käivitamine ja seiskamine

Süüte sisse- ja väljalülitamine

Joonis 112 Käivituslülit

Mootor käivitatakse käivituslülitiga vajutusega (nn vajuta ja sõida – Press & Drive). Selleks peab auto juurde kuuluv võti autos olema.

Käivituslülit START ENGINE STOP asub sõltuvalt mudeliversioonist keskkonsooli alaosas või multifunktsionaalsel roolil.

Juhiukse avamine **autost väljudes** aktiveerib elektroonilise roolisambaluku, kui süüde on eelnevalt välja lülitatud.

Süüte sisse- ja väljalülitamine

Kui soovite süüte mootorit käivitamata sisse lülitada, vajutage üks kord lühidalt käivituslülitit, **vajutamata** samal ajal piduri- või siduripedaali >>> lk 155.

Kui süsteem on süüte sisse- või väljalülitamiseks valmis, vilgub käivituslülitil olev kiri START ENGINE STOP südame tuksumisele sarnases rütmis¹⁾.

Süüte automaatne väljalülitamine

Kui auto tuvastab pärast mootori seiskamist juhi puudumise autost, lülitatakse süüde teatud aja möödudes automaatselt välja. Kui lähitulel ajal põlevad, jäävad ääretuled umbes 30 minutiks põlema. Ääretuled saab auto lukustamisega >>> lk 93 või käsitsi >>> lk 119 välja lülitada.

¹⁾ Kehtib keskkonsoolis asuva käivituslülitiga mudelite puhul

Süüte automaatne väljalülitamine start-stopp-süsteemiga autos

Süüde lülitatakse automaatselt välja, kui mootor on pärast auto peatumist automaatselt seisatud ja:

- juhi turvavöö on lahti,
- juht ei vajuta ühtegi pedaali,
- juhiuks avatakse.

Kui lähituled süüte automaatse väljalülitamise hetkel põlesid, jäävad ääretuled umbes 30 minutiks põlema (kui aku on piisavalt täis). Kui juht auto lukustab või lülitab tuled käsitsi välja, siis ääretuled kustuvad.

Hübriidajamiga auto süüte väljalülitamine pärast autost lahkumist

Kui töörežiimil E-MODE ei ole süüdet pärast sõidu lõpetamist ja autost väljumist välja lülitatud, lülitatakse süüde 12 V aku tühjenemise vältimiseks teatud aja möödudes automaatselt välja.

Funktsioon "My Beat"¹⁾

Mugavat kaugjuhtimist võimaldava võtmega mudelid on varustatud funktsiooniga "My Beat". See funktsioon annab käivituslülitil valgustuse abil lisateavet auto süütesüsteemi seisundi kohta.

Kui sisenete autosse, siis käivituslülitil >>> **joo-nis 112** valgustus vilgub, tõmmates sellega teie tähelepanu endale.

Süüte sisse- ja väljalülitamisel käivituslülitil valgustus vilgub.

Pärast süüte väljalülitamist kustub käivituslülitil valgustus mõne sekundi möödudes.

Kui mootor on käivitunud, jääb käivituslülitil valgustus pidevalt põlema, näidates sellega, et mootor töötab. Aeg alates hetkest, kui juht mootori käivituslülitil vajutusega käivitab, kuni hetkeni, mil käivituslülitil valgustus jääb vilkumise asemel püsivalt põlema, võib kõikuda ning sõltub mootoriversioni spetsiifilistest näitajatest. Kui mootor käivituslülitiga seisatakse, hakkab lüliti valgustus uuesti vilkuma.

Start-Stop-süsteemiga autodes annab funktsioon "My Beat" veel täiendavat infot:

- Kui start-stopp-süsteem seiskab automaatselt mootori, jääb käivituslülitil valgustus püsivalt põlema, näidates, et start-stopp-süsteem töötab, kuigi mootor ei tööta.
- Kui start-stopp-süsteem >>> lk 162 ei saa mootorit uuesti käivitada ja mootor tuleb seetõttu käivitada käsitsi, hakkab käivituslülitil vilkuma, et sellest märku anda.

TÄHELEPANU

Ärge vajutage süüte sisselülitamisel piduri- või siduripedaali, vastasel juhul võib mootor kohe käivituda.

TÄHELEPANU

Auto võtmete hooletu või ettevaatamatu kasutamine võib põhjustada õnnetusi ja raskeid kehavigastusi.

- Ärge jätke võtmeid autost väljudes kunagi autosse. Vastasel juhul võivad lapsed või volitamata isikud auto lukustada, süüte sisse lülitada või mootori käivitada ning auto elektriseadmed tööle panna.

Märkus

- Lülitage süüde enne autost lahkumist alati välja ning järgige vajadusel ka näidikuploki ekraanil antavaid juhiseid.
- Kui auto seisab pikka aega paigal, nii et süüde on sees, kuid mootor seisab, võib auto aku tühjeneda ning võib juhtuda, et mootorit ei saa siis enam käivitada.
- Diiselmootoriga autos oodake enne mootori käivitamist seni, kuni indikaatorituli kustub.
- Kui vajutate käivituslülitit START ENGINE STOP siis, kui mootor on automaatselt seisatud, lülitub süüde välja ja käivituslülitil hakkab vilkuma¹⁾.

¹⁾ Kehtib keskkonsoolis asuva käivituslülitiga mudelite puhul

• Kui näidikuploki ekraanile ilmub teade: **“Start-Stop system deactivated: Start the engine manually”** (Start-stopp-süsteem välja lülitatud: käivitage mootor käsitsi), hakkab käivituslülit START ENGINE STOP vilkuma¹⁾.

Mootori käivitamine

- **Käsi käigukastiga mudelid:** pange käigukang neutraalasendisse (vabakäigule) ning vajutage ja hoidke siduripedaali kuni mootori käivitumiseni all.
- **Automaatkäigukastiga mudelid:** vajutage ja hoidke piduripedaali kuni mootori käivitumiseni all.
- Vajutage käivituslülit >>> **joonis 112**, vajutamata samal ajal gaasipedaali. Mootori käivitamiseks peab auto juurde kuuluv võti autos olema. Pärast mootori käivitamist jääb käivituslülit START ENGINE STOP valgustus püsivalt põlema, näidates sellega, et mootor töötab¹⁾.
- Kohe, kui mootor käivitub, vabastage käivituslülit.
- Kui mootor ei käivitu, katkestage tegevus, oodake umbes 1 minut ja proovige siis uuesti. Vajaduse korral kasutage hädakäivitusmeetodit >>> lk 158.

Diiselmootori käivitamiseks võib külma ilmaga kuluda mõnevõrra rohkem aega. Eelsoojendamise ajal põleb näidikuplokis indikaatorituli. Aku asjatu tühenemise vältimiseks ärge kasutage hõõgküünalde soojenemise ajal mingeid muid suuri elektritarbijaid.

Eelsoojendamise aeg sõltub jahutusvedeliku ja välistemperatuurist. Kui mootor on juba töösoe või välistemperatuur on kõrgem kui +8 °C, süttib indikaatorituli ainult umbes üheks sekundiks. See tähendab, et mootori saab praktiliselt kohe käivitada.

Diiselmootori käivitamine pärast kütuse lõp- pemist

Kui diiselmootoriga auto kütusepaak on lõpuni tühjak sõidetud, võib mootori käivitamiseks pärast kütusepaagi täitmist kuluda tavapärasest rohkem aega (kuni üks minut), kuna esmalt on vaja õhk kütusesüsteemist kõrvaldada.

⚠ TÄHELEPANU

Ärge laske mootoril töötada kinnistes ruumides, sest sellega kaasneb mürgistuse oht.

- Mootori heitgaasid sisaldavad süsinikoksiidi (CO) – lõhnatud ja värvitud mürgist viinugaasi, mille sissehingamine võib lõppeda teadvusekaotuse või surmaga.

⚠ TÄHELEPANU

Ärge lahkuge kunagi töötava mootoriga autost, eriti juhul, kui käik on sees. Auto võib ise ootamatult liikuma hakata ning põhjustada õnnetuse, millega kaasneb varaline kahju, süttimine või raskest kehavigastused.

⚠ TÄHELEPANU

Ärge kasutage kunagi külmkäivituspihusteid. Need võivad plahvatada või põhjustada mootori pöörlemiskiiruse väga järsku suurenmist. See on väga ohtlik!

⚠ ETTEVAATUST

- Kui proovite käivitada mootorit otsekohe pärast selle seiskamist, võib starter või mootor kahjustuda.
- Kui mootor on külm, vältige kõrgeid mootoripöördeid, täisgaasiga kiirendamist ja mootori tugevat koormamist, sest see võib mootorit kahjustada.

🌿 Keskkonda puudutav märkus

Ärge soojendage mootorit paigal seistes. Alustage kohe võimalikult sujuvalt sõitmist. See aitab mootoril kiiremini töötemperatuurini soojeneda ning kahjulikke heitmeid vähendada.

¹⁾ Kehtib keskkonsoolis asuva käivituslülitiga mudelite puhul

Märkus

Mootori käivitamisel lülitatakse suurema võimsusega elektritarbijad ajutiselt välja.

- Pärast külma mootori käivitamist võib lühiajaliselt kosta valjemat mootorimüra. See on normaalne, muretsmiseks pole põhjust.
- Kui välistemperatuur on langenud alla +5 °C, võib diiselmootoriga auto alt tulla veidi suitsu, kui autokütusel töötav lisaküttesead töötab.

Mootori seiskamine

- Peatage auto, nii et see seisaks liikumatult paigal >>> .
- *Käiskäigukastiga mudelid:* Vajutage siduripeadal lõpuni alla.
- *Automaatkäigukastiga mudelid:* Lülitage sisse parkimislukustus, vajutades lüliti P.
- Rakendage elektrooniline seisupidur.
- Vajutage lühidalt käivituslüliti >>> **joonis 112**.

Automaatpesula funktsioon (hübridauto-del)

Kui süüde on välja lülitatud ja käigukang on asendis N, saab auto veel 30 minutit liikuda (veereda). Kui see aeg on läbi ja auto seisab paigal, lülitatakse parkimislukustus P automaatselt sisse. Üks minut enne seda ilmub näidikuploki ekraanile ka vastav hoiatusteade.

TÄHELEPANU

Ärge seisake kunagi mootorit, kui auto veel liigub. Võite kaotada kontrolli auto üle ning põhjustada õnnetuse ja raskeid kehavigastusi.

- Kui süüde on välja lülitatud, siis turvapadjad ja turvavööde pingutid ei tööta.
- Kui mootor ei tööta, et tööta ka pidurivõimendi. Seetõttu peate sellisel juhul vajutama piduripedaali tugevamini kui tavaliselt.
- Ka roolivõimendi ei tööta, kui mootor ei tööta. Seega peate mittetöötava mootoriga auto roolimiseks kasutama rohkem jõudu.
- Kui süüde on välja lülitatud, võib roolisambalukk rooli lukustada ning seejärel pole võimalik enam autot roolida.

TÄHELEPANU

Võtke võti autost väljudes alati endaga kaasa. See on eriti tähtis juhul, kui autos on lapsed, sest autosse jäänud võtme abil võivad nad kogemata mootori käivitada või auto elektriseadmed (nt elektrilised aknatõstukid) tööle panna ning põhjustada raskeid kehavigastusi.

ETTEVAATUST

- Kui auto on peatunud ja start-stopp-süsteem lülitab mootori automaatselt välja, on süüde endiselt sisse lülitatud. Veenduge enne autost lahkumist, et süüde oleks välja lülitatud, vastasel juhul võib aku tühjeneda.
- Kui mootor on töötanud pikka aega järjest kõrgetel pööretel, võib see pärast seiskamist üle kuumeneda. Kahjustuste vältimiseks laske mootoril enne seiskamist veel umbes 2 minutit tühikäigul töötada.

Märkus

Jahutusventilaator võib pärast mootori seiskamist jätkata tööd veel umbes 10 minutit, kuigi süüde on välja lülitatud. Lisaks võib see mõne aja möödudes veel kord sisse lülituda, kui jahutusvedeliku temperatuur mootoriruumi jääksoojuse tõttu tõuseb või otsene päikesepaiste sooja mootoriruumi veel täiendavalt kuumutab.

Elektrooniline immobilisaator

Elektrooniline immobilisaator aitab vältida mootori käivitamist vale võtmega ja autoga sõitmist ilma teie loata.

Auto võtme sees on kiip, mis elektroonilise immobilisaatori automaatselt inaktiveerib, kui auto juurde kuuluv võti on autos.

Elektrooniline immobilisaator aktiveeritakse automaatselt, kui auto juurde kuuluvat võtit pole enam autos.

Seetõttu saab auto mootori käivitada ainult õigesti kodeeritud CUPRA originaalvõtmega. Sel list tüüpi võtme saab osta ametlikust CUPRA või SEATi müügiesindusest.

ⓘ ETTEVAATUST

Auto laitmata töö on tagatud ainult CUPRA originaalvõtmete kasutamisel.

Hädaikäivitus

Joonis 113 Keskkonsoolis: hädaikäivituseks mõeldud võtmepeesa

Kui autos ei tuvastata auto juurde kuuluvat võtit, tuleb auto käivitamiseks kasutada hädaikäivitusmeetodit. Näidikuploki ekraanile ilmub asjakohane teade. Nii võib juhtuda näiteks siis, kui võtme patareid on peaaegu tühi. Sellisel juhul:

- Pange võti otsekohe pärast käivituslüliti vajutamist keskkonsoolis asuvasse topsihoidikusse >>> **joonis 113**, võimalikult võtme sümboli (Kessy logo) lähedale.
- Süüde lülitub sisse ja mootor käivitub automaatselt.

Näidikuploki ekraanil autojuhile antavad juhised

Depress the clutch

- „Vajutage siduripedaali“: See teade ilmub käsigukastiga auto ekraanile, kui juht proovib käivitada mootorit, vajutamata samal ajal siduripedaali. Mootori saab käivitada ainult juhul, kui siduripedaal on alla vajutatud.

Press the brake

- „Vajutage piduripedaali“: See teade ilmub automaatkäigukastiga auto ekraanile, kui juht proovib käivitada mootorit, vajutamata samal ajal piduripedaali.

Press the brake to engage a gear

- „Vajutage käigu sisselülitamiseks piduripedaali“: See teade ilmub ekraanile mootori käivitamisel või seiskamisel, kui automaatkäigukasti käigukang on asendis **D** või **R** ja juht ei vajuta

piduripedaali. Mootori saab käivitada ja seisata ainult neis asendites, kui piduripedaal on alla vajutatud.

Engage position P; the vehicle can move; doors can only be locked in position P.

- „Pange käigukang asendisse P; auto võib liikuda; ukсед saab lukustada üksnes asendis P“: See teade ilmub turvakaalutlustel hoiatussignaali saatel ekraanile, kui pärast mootori seiskamist ei vajutata parkimislukustuse lüliti **P**. Vajutage lüliti **P**, vastasel juhul võib auto vabalt veerema hakata.

Ignition is switched on

- „Süüde on sees“: See teade ilmub hoiatussignaali saatel ekraanile, kui süüde on sisse lülitatud ja juhiuks avatakse.

Elektriajamiga sõitmine

Hübriidajamisüsteemi sisselülitamine

✓ Kehtib hübriidautode puhul

Hübriidajami käivitamisel lülitatakse auto ajamisüsteem sisse. Seejärel on auto ajamisüsteem sõiduvalmis ja elektriajam sisse lülitatud. Sisepõlemismootor käivitub automaatselt, kui kõrgepingeakus ei ole elektriajamiga sõitmiseks enam piisavalt energiat või kui auto vajab ajutiselt suuremat mootorivõimsust.

Elektrijamiga sõitu puudutavale infole ja seadistustele pääsete ligi, kui teete info- ja meelelahutussüsteemis järgmised valikud:

- > **Battery manager** (Aku haldur).

Eeltingimused ajamisüsteemi sisselülitamiseks

Ajamisüsteemi saab sisse lülitada, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- Kõrgepingeaaku on piisavalt täis.
- Laadimiskaabel ei ole ühendatud.
- Kõrgepingeaaku temperatuur jääb töötamiseks ettenähtud vahemikku.
- Auto juurde kuuluv võti on autos.

Ajamisüsteemi sisselülitamine

- Vajutage üks kord käivituslüliti. Süüde lülitub sisse.
- Vajutage ja hoidke piduripedaali all.
- Pange käigukang neutraalasendisse **N** või lülitage sisse parkimislukustus **P**.
- Vajutage nüüd käivituslüliti >>> **joonis 112** seni, kuni näidikuplokis süttib sõiduvalmiduse indikaatorituli **READY**. Ärge vajutage samal ajal gaasipedaali. Kui sõiduvalmiduse indikaatorituli **READY** näidikuplokis süttib, vabastage käivituslüliti. Energiamõõdikul asendub näit **OFF** näiduga **0**.
- Kui sõiduvalmiduse indikaatorituli **READY** ei sütti, katkestage toiming ja korra ke algeste.

- Kui auto on võtmel oleva lukustusnupuga lukustatud, siis käivituslüliti ei tööta. Kui olete koos võtmega autos ja teil on vaja mootor käivitada, avage esmalt auto lukust või kasutage hädakäivitusmeetodit >>> lk 158.

Märkus

Ajamisüsteemi sisselülitamisel kostab klõpsatus. See on täiesti normaalne ega viita mingile probleemile.

Sõiduvalmiduse tuvastamine

Elektrijam ei tekita ajamisüsteemi sisselülitamisel ega ka sõidu ajal märgatavat mootorimüra. Seetõttu pole teil võimalik mootorimüra põhjal aru saada, kas ajamisüsteem on sõiduvalmis või mitte. Selle asemel annavad auto sõiduvalmidusest märku järgmised tundemärgid:

- Energiamõõdikule näidikuplokis ilmub näit **0** >>> lk 20.
- Näidikuploki ekraani valgustus on sisse lülitatud, sõltumata sellest, kas auto välistuled on sisse lülitatud või mitte.
- Näidikuplokis põleb sõiduvalmiduse indikaatorituli **READY**.
- Kostab helisignaali.

Ajamisüsteemi sisselülitamine väga madalatel välistemperatuuridel

Kui välistemperatuur on väga madal (umbes -27 °C või alla selle), võib kõrgepingeaaku külmuda ja töötamast lakata. Sellisel juhul pole võimalik ajamisüsteemi sisse lülitada.

Niipea, kui kõrgepingeaaku temperatuur on piisavalt tõusnud, saab ajamisüsteemi taas sisse lülitada.

Ajamisüsteemi sisselülitamise võimaldamiseks ka väga madalate välistemperatuuride korral soovib CUPRA parkida auto külma eest kaitsitud kohta.

Käitumine paigaltvõtul ja peatumisel

Sisepõlemismootor töötab ainult siis, kui see on vajalik. Kui auto seisab paigal, on sisepõlemismootor tavaliselt välja lülitatud ja auto elektriga töötavad süsteimid saavad voolu kõrgepingest. Energiamõõdiku näit näidikuplokis on sel ajal **0** >>> lk 20.

Teatud sõiduoludes lülitub sisepõlemismootor välja. See on täiesti normaalne ning aitab säästa kütust. Reeglina jätkavad roolivõimendi ja pidurdamist toetavad süsteimid tööd. Üksikjuhtudel võib süsteem nõuda, et sisepõlemismootor töötaks ka sel ajal, kui auto seisab paigal.

Näiteks liiklusummikutes võib sisepõlemismootor käivituda siis, kui auto on peatunud, et laadida kõrgepingeaakut järgmiste paigaltvõtu- ja peatumisfaaside jaoks.

Kunstlik mootorimürin

✓ Kehtib hübriidautode puhul

Elektrijam tekitab palju vähem müra kui sise-põlemismootor. Selleks, et auto kaasliiklejatele paremini märgatavaks teha, tekitavad osade riikide mudeliversioonid kunstlikku mootorimürinat. Suurematel kiirustel, kui rehvi- ja tuulemüra valjeneb, muutub kunstlik mootorimürin automaatselt vaiksemaks.

⚠ TÄHELEPANU

Kui autoga sõidetakse täiselektrilisel režiimil, liigub auto peaaegu hääletult ja on kaasliiklejate jaoks raskesti märgatav. Eelkõige esineb see oht vähese liiklusega piirkondades ning autoga manööverdamisel ja tagurdamisel. Õnnetuse oht!

Tekkinud probleemide lahendamine

✓ Kehtib hübriidautode puhul

Drive: Fault! Stop the vehicle safely (Ajami häire! Peatage ohutult auto)

Hoiatustuli põleb punase tulega.

Auto ajamisüsteemis on tekkinud häire. Auto ajamisüsteemi ei saa enam kasutada. Peatage ja parkige auto esimesel võimalusel ohutus kohas. Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole.

Drive: Fault! The electric drive is not working properly. Visit a workshop (Ajami häire! Elektriagam ei tööta korralikult, pöörduge teenindusse)

Hoiatustuli põleb kollase tulega.

Auto ajamisüsteemis on tekkinud häire. Sõitke aeglaselt asjatundlikusse autoteenindusse ja laske rike kõrvaldada.

Drive: Warning! Power is limited. Check the manual (Ajam: hoiatus! Võimsus on piiratud. Vt juhendit)

Hoiatustuli põleb kollase tulega.

Auto võimsus on piiratud. Kõrgepingearu ei ole piisavalt täis või selle temperatuur on langenud või kerkinud töötemperatuuri alam- või ülempiirini, nt väga madalate välistemperatuuride korral.

Vehicle sound: Fault! Pedestrians cannot hear the vehicle. Visit a workshop (Kunstliku mootorimürina häire! Jalakäijad ei kuule autot, pöörduge teenindusse)

Hoiatustuli põleb kollase tulega.

Kunstliku mootorimürina süsteemis on häire. Sõitke äärmiselt ettevaatlikult, sest kaasliiklejad ei pruugi elektriautot üldse kuulda. Sõitke otsekohe asjatundlikusse autoteenindusse ja laske rike kõrvaldada.

Töörežiimi valimine

Töörežiimi valimine

✓ Kehtib hübriidautode puhul

Hübriidautol on mitu erinevat töörežiimi, et auto suudaks sõida ajal alati optimaalseimal viisil iga sõidusituatsiooniga kohaneda. Kui ajamisüsteem on sisse lülitatud ja auto on sõiduvalmis, lülitatakse elektri jõul sõitmiseks alati esimesena sisse töörežiim **E-MODE**, eeldusel, et kõik selleks vajalikud tingimused on täidetud.

Töörežiimi valimine

- Lülitage ajamisüsteem sisse.
- Avage info- ja meelelahutussüsteemi ekraanil akuhalduse menüü (**Battery manager**). Tehke selleks valikud: > **Battery manager** >>> lk 81.
- Puudutage klahvi **E-Mode** või **Hybrid** info- ja meelelahutussüsteemi ekraanil. Töörežiimi kohta täiendava teabe saamiseks puudutage sümbolit ①.

E-MODE (täiselektriline sõit)¹⁾

Töörežiimil E-MODE liigub auto enamasti ainult elektril jõul. Kui vähegi võimalik, siis auto sisepõlemismootorit ei kasutata.

Töörežiimi E-MODE sisselülitamiseks peavad olema täidetud kõik järgmised tingimused:

- Kõrgepingeku on piisavalt täis.
- Auto sõidukiirus on väiksem kui 130 km/h.
- Kõrgepingeku temperatuur on kõrgem kui -10 °C.

Kui E-MODE-režiimil sõitmise ajal ei ole vajalikud tingimused enam täidetud, hakkab tööle sisepõlemismootor, lõpetades täiselektrilise sõitmise. Sellisel juhul süttib näidikuploki ekraanil näit (Ø).

Kui töörežiimil E-MODE vajutatakse gaasipedaal põhja (nn kick-down), hakkab sisepõlemismootor tööle. Režiim E-MODE jääb sellegipoolest aktiveerituks.

Hybrid (aku energia tarbimine)¹⁾

See on kõige kütusesäästlikum töörežiim.

Töörežiimide juhtplokki proovib kasutada võimalikult palju akuenergiat. Selleks kasutatakse ka navigeerimisandmeid, kui kasutate sihtkohta jõudmiseks parajasti navigeerimisjuhiseid.

Sellel töörežiimil teevad elektri- ja sisepõlemismootor koostööd, et auto võimalikult säästlikult liikuma panna.

Hübriidrežiimil kasutatakse akusse salvestatud energiat võimalikult optimaalselt. Kui kasutate sihtkohta jõudmiseks navigeerimisjuhiseid, võib auto ise hakata kõrgepingekut laadima, kasutades selleks sisepõlemismootorit.

Aku laadimise juhtimine käsitsi

Aku laadimist saab käsitsi juhtida ainult töörežiimil **Hybrid**. Kasutaja tehtud valik kehtib ainult seni, kuni süüde välja lülitatakse või auto lülitatakse ümber töörežiimile Hybrid või E-MODE.

Vajutage ekraaniklahvi ning kasutage aku laadimise juhtimiseks sümboleid , ja .

- Seda sümbolit vajutades valitakse eesmärgiks kõrgem laetuse tase. Sõidu ajal proovib auto saavutada seda eesmärgiks seatud kõrgepingeku laetuse taset. Auto kasutab sõitmiseks sisepõlemismootorit. Kui sisepõlemismootoril "jääb üle" piisavalt võimsust, kasutatakse seda kõrgepingeku laadimiseks. Selle valiku puhul kütusekulu suureneb. Seepärast soovib CUPRA laadida kõrgepingekut võimaluse korral alati laadimis-pesa kaudu >>> lk 75.

- = Kõrgepingeku praegust laetuse taset proovitakse sõidu ajal säilitada. Äkilise kiirendamise või suurte sõidukiiruste korral pannakse tööle ka sisepõlemismootor. Nii-

pea, kui juhi kiirendamissoov ja auto sõidukiirus seda võimaldavad, lülitub auto tagasi täiselektrilisele režiimile.

- Seda sümbolit vajutades valitakse eesmärgiks madalam laetuse tase. Auto kasutab aku energiat ainult juhul, kui aku laetuse tase on eesmärgiks valitud tasemest kõrgem. Kõik, mis jääb allapoole seda taset, hoitakse kuni sõidu lõpuni alles.

Rakendus **Intelligent Hybrid** võimaldab kasutajal kõigest "ühe klikiga" hoida elektrienergiat varuks kuni koju (laadimispunkti) jõudmiseni. Kui seda võimalust ei valita, kasutatakse kuni valitud sihtkohta jõudmiseni nii palju elektrit, kui vähegi võimalik. Kui ühtki marsruuti ega navigeerimisjuhiseid hetkel ei kasutata, pakub funktsioon ennustatava marsruudi ja BMA-režiimi aktiveerimisvõimalust kõigest ühe klikiga vastava vidina kaudu.

Kasutatava töörežiimi näit

Kasutatavat töörežiimi näidatakse igal hetkel näidikuploki ekraanil, nt sümboliga .

⚠ TÄHELEPANU

Töörežiimi vahetamine sõidu ajal võib teie tähelepanu liikluselt kõrvale juhtida ning võite teha avarii.

¹⁾ Näidatav sümbol varieerub sõltuvalt aktiveeritud töörežiimist ja kõrgepingeku laetuse tasemest.

 Märkus

Teavet hetkel kasutatava töörežiimi ja kõrgepingeaku laetuse taseme kohta näete pidevalt näidikuploki ekraanilt.

Tekkinud probleemide lahendamine

✓ Kehtib hübriidautode puhul

Töörežiimi E-MODE ei saa kasutada.

Indikaatortuli põleb valge tulega.

Töörežiimi E-MODE (täiselektriline sõit) ei saa ajutiselt kasutada, kuna üks või mitu selle eeltingimust ei ole täidetud.

- Hoolitsege selle eest, et E-MODE-režiimi tööks vajalikud tingimused oleks täidetud.

Start-stop-süsteem

Süsteemi kirjeldus ja kasutamine

Ei kehti pistikhübriidide (PHEV) puhul

Start-stop-süsteem aitab teil säästa kütust ja vähendada CO₂-heitmeid.

Kui start-stop-süsteem töötab, seiskab see automaatselt mootori, kui auto on peaaegu või täielikult peatunud. Süüdet sel ajal välja ei lülitata. Vajadusel käivitab süsteem mootori automaatselt uuesti.

Käivituslülitil START ENGINE STOP valgustus põleb samal ajal pidevalt edasi.¹⁾

Süüte sisselülitamisel lülitub start-stop-süsteem automaatselt sisse ja on tööks valmis.

Indikaatortuled

Start-stop-süsteem töötab, mootor on automaatselt seisatud.

Start-stop-süsteemi ei saa kasutada või see on välja lülitatud.

Mootori automaatne seiskamine ja käivitamine

Käiskäigukastiga mudelid:

- Kui auto on peatunud, pange käigukang neutraalasendisse (vabakäigule) ja vabastage siduripedaal. Mootor seiskub. Ekraanil süttib indikaatortuli . Mootor võib automaatselt seiskuda ka enne auto täielikku peatumist, kiirustel kuni u 7 km/h.

- Kui vajutate siduripedaali, hakkab mootor uuesti tööle. Indikaatortuli kustub.

Automaatkäigukastiga mudelid:

- Pidurdage, kuni auto on täielikult peatunud, ning jätkake piduripedaali vajutamist või lülitage sisse automaatse seisupiduri funktsioon (Auto Hold), et pidurid oleks pidevalt rakendatud. Mootor seiskub. Ekraanil süttib indikaatortuli . Mootor võib automaatselt seiskuda ka enne auto täielikku peatumist, sõltuvalt käigukastist kiirustel kuni u 7 km/h või 2 km/h.

- Kui vabastate piduripedaali, hakkab mootor uuesti tööle. Indikaatortuli kustub. Automaatse seisupiduri (Auto Hold) kasutamisel ei käivitu mootor piduripedaali vabastamisel uuesti. Sel juhul käivitub mootor automaatselt siis, kui vajutate gaasipedaali.

Start-stop-süsteemi tööks vajalikud eeltin- gimused

- Juhiuks peab olema suletud.
- Juhi turvavöö peab olema kinnitatud.
- Kapott peab olema suletud.
- Mootor peab olema töösoe.
- Sees ei tohi olla tagasikäik.
- Auto ei tohi asuda järsul kallakul.

¹⁾ Kehtib keskkonsoolis asuva käivituslülitiga mudelite puhul

Põhjused, miks mootor automaatselt ei seisku

Enne auto peatumist kontrollib süsteem, kas teatud tingimused on täidetud. Järgnevalt kirjeldatud olukordades ei seisku mootor automaatselt:

- Mootor ei ole start-stop-süsteemi tööks vajalikku temperatuuri veel saavutanud.
- Kliimaseade ei ole valitud temperatuuri sa-longis veel saavutanud.
- Temperatuur salongis on väga kõrge või väga madal.
- Esiklaasi soojendus on sisse lülitatud.
- Parkimisabisüsteem on sisse lülitatud.
- Aku pole piisavalt täis.
- Rool on peaaegu lõppasendisse välja keera-tud või rooli just keeratakse.
- On oht, et akendele võib tekkida udu.
- Sisse on pandud tagasikäik.
- Auto asub eriti järsul kallakul.
- Pärast viiendat peatumist liiklusummikus mootor enam ei seisku.
- ESC-süsteem on välja lülitatud.
- Pärast avariipidurdamist või haardumise kao-tamist.
- Kui auto külge on kinnitatud järeldaagis.
- Parajasti toimub kübemefiltri puhastusprot-sess.

Näidikuploki ekraanile ilmub sümbol ; lisaks ilmub juhi infosüsteemi näit .

Mootor käivitub ise uuesti

Kui mootor on automaatselt seisatud, võivad järgnevalt kirjeldatud asjaolud start-stop-süs-teemi normaalse töö katkestada. Sel juhul käi-vitub mootor ise uuesti, ilma et juht selleks mi-dagi teeks

- Salongi temperatuur erineb märgatavalt klii-maseadmega valitud temperatuurist.
- Esiklaasi soojendus on sisse lülitatud.
- Piduripedaali on vajutatud mitu korda järjest.
- Aku on liiga tühi.
- Auto voolutarve on väga suur.
- Auto veereb seisatud mootoriga ette- või ta-hapooole.
- ESC-süsteem on välja lülitatud.
- Vajutatakse gaasipedaali (automaatkäigu-kast) või siduripedaali (käsigäigukast).
- Keeratakse kergelt rooli.
- Kliimaseade (konditsioneer) on sisse lülita-tud.

Automaatkäigukasti puudutav täiendav teave

Mootor seiskub automaatselt, kui käigukang on asendis **D**, **N** või **S** või käigukast on Tiptronic-režiimil. Kui parkimislukustus on lülitiga **P** sisse lülitatud, ei käivitu mootor uuesti ka siis, kui vabastate piduripedaali.

Mootor käivitub sel juhul uuesti siis, kui vaju-tate gaasipedaali või panete käigukangi mõnda teise asendisse ja vabastate siis piduripedaali.

Kui käigukang pannakse pärast mootori auto-maatset seiskamist tagasikäigu asendisse **R**, käivitub mootor kohe uuesti.

Täiendav teave isekohanduva kiirushoidiku (ACC) mudelite kohta

Isekohanduva kiirushoidikuga (ACC) mudelites käivitub mootor teatud tingimustel automaat-selt uuesti, kui radarandur tuvastab, et eesolev sõiduk on uuesti liikuma hakanud.

⚠ TÄHELEPANU

- Ärge seisake mootorit kunagi enne, kui auto on täielikult peatunud. Kui mootor ei tööta, pole ka pidurite ja rooli normaalne töö tagatud. Nii roolimiseks kui ka pidurdamiseks läheb sel juhul vaja rohkem jõudu. Võib juhtuda liiklusõnnetus, mille tagajärjeks on ras-ked kehavigastused.
- Kehavigastustest hoidumiseks kontrollige, et start-stop-süsteem oleks alati välja lüli-tatud, enne kui mootoriruumis mingeid töid alustate >>> lk 164.

ⓘ ETTEVAATUST

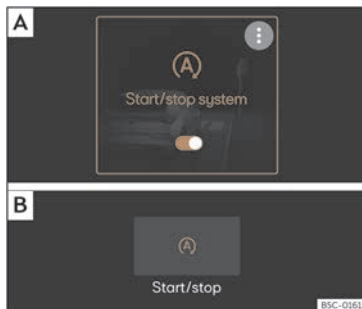
Kui sõidate üleujutatud piirkonnas või süga-vas vees, lülitage start-stop-süsteem alati välja >>> lk 152.

Märkus

- Automaatkäigukastiga mudelis saate ise otsustada, kas mootor seisatakse automaatselt või mitte, suurendades või vähendades jõudu, millega piduripedaali vajutate. Kui auto on korraks peatunud ja vajutate vaid kergelt piduripedaali, ei seiska start-stop-süsteem mootorit – näiteks liikluseummikus sageli peatudes ja sõitu alustades. Niipea, kui vajutate piduripedaali tugevalt, seiskab süsteem mootori.
- Kui auto seisab paigal, tuleb piduripedaali vajutamist jätkata, et auto ei saaks veerema hakata.
- Kui käsikäigukastiga autos “sureb mootor välja”, saate selle uuesti käivitada, vajutades otsekohe siduripedaali.
- Kui automaatkäigukasti käigukang panakse tagasikäigu asendist R asendisse D, N või S, peab auto saavutama sõidukiiruseks vähemalt 10 km/h, et start-stop-süsteem oleks taas töövalmis ja saaks mootori seisata.

Start-stop-süsteemi käsitsi sisse- ja väljalülitamine

Ei kehti pistikhübridiide (PHEV) puhul

Joonis 114 Info- ja meelelahutussüsteemi ekraanil: start-stop-süsteem on sisse lülitatud. [A] Näit peamenüüs. [B] Näit juhul, kui info- ja meelelahutussüsteem on välja lülitatud.

Kui te ei soovi süsteemi kasutada, saate selle käsitsi välja lülitada:

- Tehke info- ja meelelahutussüsteemi ekraanil valikud: > **Assistants** > **Smart Assistants** (Juhiabisüsteemid > Nutikad abisüsteemid).

Kui sümbol (A) on ekraanil oranži värvi >>> **joonis 114**, on süsteem sisse lülitatud ning see seiskab ja käivitab mootori auto peatumisel automaatselt. Kui sümbol (A) on valget värvi, on süsteem välja lülitatud.

Märkus

Süsteem lülitub uuesti sisse iga kord, kui te ise mootori seiskate.

Tekkinud probleemide lahendamine

Ei kehti pistikhübridiide (PHEV) puhul

Näidikuploki ekraanil autojuhile antavad juhised

Start-Stop system deactivated. Start the engine manually

- „Start-stop-süsteem välja lülitatud, käivitage mootor käsitsi“: See teade ilmub ekraanile, kui start-stop-süsteem ei saa mootorit uuesti käivitada.

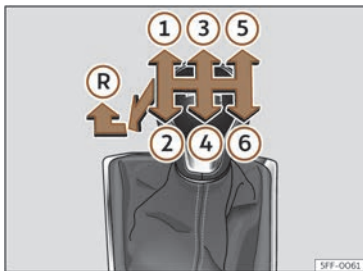
Sellel võib olla 2 põhjust: juhiuks on lahti tehtud või juht on avanud oma turvavöö.

Start-Stop system: Fault! Function not available

- „Start-stop-süsteem: häire! Funktsiooni ei saa kasutada“: Start-stop-süsteemis on tekkinud häire. Viige auto teenindusse ja laske seal korda teha.

Käsikäigukast

Käikude vahetamine

Joonis 115 Kuuekäigulise käsikäigukasti käiguvahetusskeem.

Käikude asendid on näha käigukanginupul oleva skeemil >>> **joonis 115**.

- Vajutage siduripedaal lõpuni alla ja hoidke all.
- Pange käigukang soovitud asendisse.
- Vabastage siduripedaal.

Tagasikäigu sisselülitamine

Pange tagasikäik sisse ainult siis, kui auto seisab paigal.

- Vajutage siduripedaal lõpuni alla ja hoidke all.
- Pange käigukang tagasikäigu asendisse >>> **joonis 115** (R): selleks pange käigukang esmalt neutraalasendisse (vabakäigule), vajutage siis allapoole, lükake lõpuni vasakule ja siis ette.
- Vabastage siduripedaal.

Käigu allavahetus

Sõidu ajal tuleb käike alla vahetada alati ühe käigu haaval. See tähendab, et alati tuleb valida ühe võrra madalam käik, jälgides, et mootori pöörded poleks liiga kõrged >>> ⚠. Käigu allavahetus suurtel kiirustel või kõrgetel mootoripööretel mitme käigu võrra korraga võib sidurit ja käigukasti kahjustada, isegi juhul, kui siduripedaal on alla vajutatud >>> ⚠.

⚠ TÄHELEPANU

Kui mootor töötab, hakkab auto liikuma kohe, kui käik on sisse pandud ja siduripedaal vabastatud. See toimub ka juhul, kui elektrooniline seisupidur on rakendatud.

- Ärge pange tagasikäiku kunagi sisse siis, kui auto liigub.

⚠ TÄHELEPANU

Kui käigu allavahetamisel valitakse liiga madal käik, võib juht kontrolli auto üle kaotada ning põhjustada avarii ja raskeid kehavigastusi.

⚠ ETTEVAATUST

Kui suurel sõidukiirusel või kõrgetel mootoripööretel valitakse liiga madal käik, võib nii sidur kui ka käigukast tugevalt kahjustuda. Sama võib juhtuda isegi siis, kui siduripedaali hoitakse all ning sidurit ei ühendata.

⚠ ETTEVAATUST

Kahjustuste ja enneaegse kulumise vältimiseks järgige alltoodud juhtnööre:

- Ärge toetage oma kätt sõidu ajal pidevalt käigukangile. Käe poolt avaldatud surve kantakse üle käigukasti lülitusharkidele.
- Ärge toetage oma jalga pidevalt siduripedaalile. Kuigi võib tunduda, et jalg avaldab vaid kerget survet, võib see põhjustada siduriketaste enneaegset kulumist. Kui käiku pole vaja parajasti vahetada, pange jalg jalatoele.
- Enne, kui panete sisse tagasikäigu, veenduge, et auto seisab paigal.
- Vajutage siduripedaal käiguvahetuse ajaks alati lõpuni alla.
- Ärge hoidke töötava mootoriga autot kunagi ülesmäge kallakul paigal "sidurit libistades".

Otselülitusega automaatkäigukast DSG

Sissejuhatus

Teie auto on varustatud elektrooniliselt juhitava käsikäigukastiga. Mootori pöördemoment kantakse käigukastile üle kahe teineteisest sõltumatu siduri kaudu, mida kasutatakse traditsioonilise automaatkäigukasti hüdrotrafo asemel. Kaks sidurit võimaldavad autol kiirendada eriti sujuvalt, ilma et veojõud korraiski katkeks.

Lisaks võimaldab **Tiptronic**-režiim vahetada käike ka käsitsi >>> lk 167, *Käikude vahetamine Tiptronic-režiimil*.

Käigukangi asendid

Joonis 116 Keskkonsoolis: käigukang

Käigukangi asendit näitab selle juures süttiv täht. Lisaks näidatakse kasutatavat käiku ka ekraanil, kui on valitud käsikäiguvahetuse asend **M**, **D**, **S** või **E** (kui sõiduprofiili **Individual** mootori seadistuseks on valitud **Eco** >>> lk 173).

Teatud mudeliversioonides näidatakse ekraanil ka käiguvahetusrežiime **S+** või **M+**, kui sõiduprofiiliks on valitud **Drift** või **CUPRA**. **S+** ja **M+** on veelgi sportlikumad käiguvahetusrežiimid kui traditsiooniline sportrežiim **Sport (S)**.

P – parkimislukustus

Kui vajutate lüliti **P**, siis auto veorattad lukustatakse. Vajutage lüliti **P** ainult siis, kui auto seisab paigal >>> △.

Parkimislukustuse lüliti **P** vajutamiseks peate samal ajal vajutama ka piduripedaali.

R – tagasikäik

Tagasikäigu tohib sisse panna ainult siis, kui auto seisab paigal ja mootor töötab tühikäigul >>> △.

Tagasikäigu **R** sissepanekuks peate samal ajal vajutama ka piduripedaali. Kui süüde on sisse lülitatud ja tagasikäik **R** on sees, siis auto tagurustuled põlevad.

N – neutraalasend ehk vabakäik

Selles asendis on käigukast vabakäigul.

Kui auto seisab paigal või liigub kiirusega alla 3 km/h, vajutage käigukangi liigutamiseks asendist **N** asendisse **D/S** piduripedaali >>> △.

D/S – tavaline edasisõidu asend

Asendis **D/S** saab käigukasti kasutada kas normaalrežiimil (**D**) või sportrežiimil (**S**). Sportrežiimi **S** valimiseks tõmmake käigukangi tahapoole. Tõmmates kangi samamoodi veel kord, valitakse uuesti normaalrežiim **D**. Valitud sõidurežiim on näha näidikuploki ekraanil.

Normaalrežiimil (D) valib käigukast automaatselt optimaalseima ülekandesuhte. See sõltub mootori koormusest, sõidukiirusest ja dünaamilisest juhtprogrammist (DCP).

Sportrežiim (S) tuleks valida sportliku sõidustiili harrastamiseks. Sellel režiimil kasutatakse mootori kogu võimsusvaru. Kiirendamisel on käiguvahetused selgemalt märgatavad kui muidu.

Teatud tingimustel (nt mägitteedel) on mõistlik vahetada käike käsitsi ise, lülitades käigukasti ümber **Tiptronic**-režiimile >>> lk 167. See võimaldab valida käike vastavalt teeoludele ise.

⚠ TÄHELEPANU

- Olge ettevaatlik, et te ei vajutaks kogemata gaasipedaali, kui auto on peatatud. Auto võib sel juhul kohe liikuma hakata (mõnikord isegi juhul, kui seisupidur on rakendatud) ja õnnetuse põhjustada.

- Ärge pange käigukangi asendisse R kunagi sõidu ajal. Vastasel juhul võib käigukast kahjustuda või juhtuda õnnetus.

- Kui mootor töötab ja soovite autot paigal hoida, tuleb piduripedaali sõltumata käigukangi asendist alati all hoida, kuna automaatkäigukasti puhul ei katke jõuülekanne täielikult ka tühikäigupöoretel.

- Kui auto seisab töötava mootoriga paigal, ärge vajutage käigukangi asendi muutmise ajal gaasipedaali. Vastasel juhul võib juhtuda õnnetus.

- Autojuhina ei tohi te mingil juhul autost lahkuda, kui auto mootor töötab ja käik on sees. Rakendage enne autost väljumist alati elektrooniline seisupidur ja lülitage parkimislukustus (P) sisse.

i Märkus

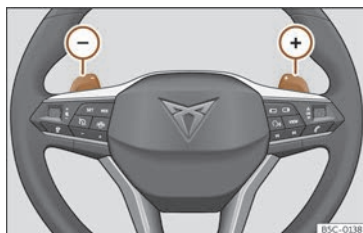
- Kui panete käigukangi sõidu ajal kogemata asendisse N, vabastage gaasipedaal ja oodake, kuni mootori kiirus on langenud tühikäigupöoreteni. Alles siis võite panna käigukangi uuesti asendisse D või S.

- Kui parkimislukustus P on sisse lülitatud ja elektrivarustus siis katkeb, ei ole võimalik käigukangi liigutada. Sellisel juhul saab käigukangi lukustusest avada käsitsi. Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole.

i Märkus

- Kui auto ei liigu ette- ega tahapoole hoolimata sellest, et käik on sees, tegutsage nii:
 - Kui auto ei liigu ettenähtud suunas, pole käigukangi asendile vastav käik ilmselt süsteemis korralikult sisse läinud. Vajutage piduripedaali ja pange käigukang uuesti soovitud asendisse.
 - Kui auto ikka soovitud suunas ei liigu, on süsteemis tekkinud rike. Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole ja laske süsteem üle kontrollida.

Käikude vahetamine Tiptronic-režiimil

Joonis 117 Rool: automaatkäigukasti käiguvalitsad

Tiptronic-režiim annab juhile võimaluse vahetada käike käsitsi ise.

Kui lülitate käigukasti Tiptronic-režiimile, jääb sisse hetkel kasutatav käik. Nii jääb see seniks, kuni süsteem liiklusesituatsioonist tulenevalt automaatselt käiku vahetab.

Tiptronic-režiimi kasutamine roolil asuvate käiguvalitsatega

Roolil asuvaid käiguvalitsaid saab kasutada siis, kui käigukang on asendis **D/S**.

- Käiguvahetuseks kõrgemale käigule vajutage käiguvalitsat (+) >>> **joonis 117**.

- Käiguvahetuseks madalamale käigule vajutage käiguvalitsat (-).

• Kui soovite Tiptronic-režiimi kasutamise lõpetada, tõmmake parempoolset käiguvalitsat rooli poole ja hoidke umbes 1 sekund selles asendis.

Kui soovite, et käigukast oleks püsivalt Tiptronic-režiimil, pange käigukang asendisse **S**. Kui käigukang on asendis **D** ja käiguvalitsaid mõnda aega ei kasutata, lülitub Tiptronic-režiim automaatselt välja.

⚠ ETTEVAATUST

- Kui juht ei vaheta käiku kiirendamisel ise kõrgemaks, toimub käiguvahetus kõrgemale käigule veidi enne lubatud maksimumpõõrete saavutamist automaatselt.
- Kui aga valite madalama käigu, ei vaheta süsteem käiku madalamaks enne, kui on kindlaks teinud, et mootor ei saavuta oma maksimumpõõrdeid.

Automaatkäigukastiga sõitmine

Edasisõidu ajal vahetab käigukast käike automaatselt.

Mootori saab käivitada ainult siis, kui käigukang on asendis **N** ning tuli parkimislukustuse lülilitil **P** põleb (parkimislukustus on sisse lülitatud).

Kallakutest laskumine

Teatud tingimustel on mõistlik kasutada Tiptronic-režiimi, et vahetada käike vastavalt sõiduosudele käsitsi ise >>> ⚠.

Peatumine ja parkimine

Tasasel aluspinnal parkimiseks vajutage lihtsalt lülilit **P** >>> **joonis 116**. Kui pargite auto kallakule, rakendage kõigepealt seisupidur ning vajutage alles siis lülilit **P**.

Kui avate juhiukse, parkimislukustuse lülilit **P** eelnevalt vajutamata, võib auto ise liikuma hakata. Näidikuploki ekraanile ilmub ka asjakohane hoiatus: ⚠ **Gear change: selector lever in the drive position!** (Vahetage käiku: käigukang on sõiduasendis!). Lisaks kostab ka hoiatussignaal.

Peatumine kallakul

Vajutage piduripedaal *alati* lõpuni alla, et auto ei saaks allapoole veereda, ning rakendage vajadusel ka elektrooniline seisupidur >>> ⚠.

Kui käigukang on sõiduasendis, **ärge** vajutage auto tahapoole veeremise vältimiseks gaasipedaali >>> ⚠.

Paigaltvõtt tõusul, kasutades automaatset seisupidurit (Auto Hold)

- Kui käigukang on sõiduasendis, eemaldage jalg piduripedaalilt ja vajutage õrnalt gaasipedaali.

Paigaltvõtt tõusul ilma automaatse seisupidurita (Auto Hold)

- Tõmmake elektroonilise seisupiduri lülilit.
- Kui käigukang on sõiduasendis, vajutage õrnalt gaasipedaali ja vajutage elektroonilise seisupiduri lülilit.

⚠ TÄHELEPANU

Järgige asjakohaseid ohutusnõudeid >>> ⚠ *en Käigukangi asendid lk 167*.

- Ärge toetage jalga pidevalt piduripedaalile ning ärge vajutage piduripedaali liiga sageli või liiga pikalt, sest pidurid võivad niimoodi üle kuumeneda. See vähendab pidurdusjõudu, pikendab pidurdusteekonda ning võib põhjustada koguni pidurisüsteemi rikke.
- Kui teil on vaja kallakul peatuda, hoidke autot paigal piduripedaali vajutades või rakendage seisupidur.

⚠ ETTEVAATUST

- Kui peatate auto ülesmäe kallakul, ärge proovige vältida auto tagasiveeremist gaasipeedaali vajutusega, kui käigukang on sõiduasendis. Automaatkäigukast võib selle tulemusel üle kuumeneda ja kahjustuda.
- Ärge laske autol veereda, kui mootor ei tööta ja käigukang on asendis **N**. See kahjustab automaatkäigukasti, kuna sellisel juhul selle määrimine katkeb.

- Teatud sõidu- ja liiklusoludes võib käigukast üle kuumeneda ja kahjustuda! Kui hoiaustuli süttib, peatage auto esimesel võimalusel ja oodake seni, kuni käigukast on jahtunud >>> lk 170.
- Kui käigukast töötab avariiprogrammil, viige auto asjatundlikusse autoteenindusse ja laske käigukast viivitamatult korda teha.

Maksimaalne kiirendus (nn kick-down)

Sundkäiguvahetus madalamale käigule (nn kick-down) tagab maksimaalse kiirenduse, kui käigukang on asendis **D** või **S** või Tiptronic-režiimi asendis.

Kui gaasipedaal vajutatakse põhja, vahetab automaatkäigukast käigu vastavalt sõidukiirusele ja mootoripööretele sobivale madalamale käigule. Nii kasutatakse ära auto maksimaalset kiirendust >>> .

Käiguvahetus ühe võrra kõrgemale käigule toimub alles siis, kui mootoripöörded on kerkinud kasutatava käigu jaoks lubatud suurima kiiruse seni.

TÄHELEPANU

Arvestage sellega, et veorattad võivad haardumise kaotada, kui maksimaalse kiirendusega sõidetakse libedal või märjal teel. Nii võib tekkida külglibisemise oht.

Stardiabi süsteem (Launch-control)

Stardiabi süsteem (Launch-control) tagab paigaltvõtuks maksimaalse kiirenduse.

Eeltingimus: Mootor peab olema töösoe ja rool peab olema otseks keeratud.

Mootori pöörlemiskiirus stardiabi süsteemi kasutamisel on bensiini- ja diiselmootori puhul erinev.

Stardiabi süsteemi kasutamiseks peate esmalt info- ja meelelahutussüsteemi kaudu veojõu kontrollisüsteemi (TCS) välja lülitama või valida ESC-süsteemi režiimiks ESC Sport või ESC OFF. Tehke selleks ekraanil järgmised valikud: > **Assistants** > **ESC Menu** (Juhiabisüsteemid > ESC menüü). Indikaatorituli jääb püsivalt põlema.

- Vajutage piduripedaal vasaku jalaga alla ja hoidke vähemalt üks sekund all.

- Pange käigukang asendisse **S** või lülitage käigukast Tiptronic-režiimile või valige sõitmiseks sõiduprofiil **Sport** või **Cupra**.

- Vajutage gaasipedaal parema jalaga põhja (nagu sundkäiguvahetusel madalamale käigule). Mootoripöörded kerkivad ja stabiliseeruvad pöörlemiskiirusel umbes **3200 p/min** (bensiinimootor) või umbes **2000 p/min** (diiselmootor).

- Nüüd võtke vasak jalg piduripedaalilt ära. Auto alustab liikumist maksimaalse kiirendusega.

TÄHELEPANU

- Kohandage oma sõidustiil alati vastavaks hetke liiklusoludele.

- Kasutage stardiabi süsteemi ainult siis, kui tee- ja liiklusolud seda võimaldavad, ning veenduge, et teie sõidustiil ja hoogne kiirendamine ei häiriks ega ohustaks teisi liiklejaid.

- Kontrollige, et ESC-süsteem oleks sisse lülitatud. Kui nii TCS- kui ka ESC-süsteem on välja lülitatud, võivad rattad haardumise kaotada, auto võib libisema hakata ning võib tekkida avariiohtlik olukord.

- Pärast paigaltvõttu tuleks info- ja meelelahutussüsteemis TCS-süsteem uuesti sisse lülitada või ESC "Sport"-režiim välja lülitada, tehke järgmised valikud: > **Assistants** (Juhiabisüsteemid).

Märkus

- Hoogne sõit ja stardiabi süsteemi kasutamine võib põhjustada katalüüsmuunduris ja käigukastis tugevat temperatuuritõusu. Sellisel juhul ei saa stardiabi süsteemi mõne minuti jooksul enam uuesti kasutada. Süsteemi saab uuesti kasutada pärast käigukasti piisavat jahtumist.

- Kiirendamine stardiabi süsteemi abil koormab tugevalt kõiki autoosi. See võib põhjustada osade kiiremat kulumist või purunemist.

Vabajooksu režiim

Vabajooksu režiim võimaldab teil läbida teatud teelõike gaasipedaali vajutamata, säästes sel moel kütust. Kasutage vabajooksu režiimi, et lasta auto piisava sõidukiiruse juures juba varakult vabalt veerema.

Vabajooksu režiimi aktiveerimine

Eeltingimused: käigukang on asendis **D**, teekalle on väiksem kui 12% ja auto kiirus jääb vahemikku 20–130 km/h.

- Võtke jalg sujuvalt gaasipedaalilt ära.

Näidikuploki ekraanile ilmub näit , kasutatava käigu ja hetke kütusekulu näidud kaovad ekraanilt ning asemele ilmub tekst **Inertia** (vabajooks).

Käigukast lahutatakse automaatselt ja auto hakkab vabalt veerema, ilma et mootoriga pidurdamine seda takistaks. Sel ajal, kui auto veereb, töötab mootor tühikäigupöõretel.

Vabajooksu režiimi kasutamise katkestamine

- Vajutage piduri- või gaasipedaali.

Kui soovite vabajooksu režiimi uuesti kasutada, eemaldage lihtsalt jalg gaasipedaalilt.

Vabajooksu režiimi (= pikemad teelõigud väiksema energiakuluga) ja **mootoriga pidurdamise** (= lühemad teelõigud kütusevajaduseta) kombineeritud kasutamine aitab vähendada nii auto kütusekulu kui ka heitmekogust.

Kui auto varustusse kuulub sõiduprofiilide valikusüsteem (**Drive Profile**) >>> lk 173, saab vabajooksu režiimi kasutada juhul, kui sõiduprofiiliks on valitud **Comfort** või **Individual**. Kui sõiduprofiili **Individual** puhul on mootori seadistuseks valitud **Eco**, aktiveeritakse vabajooksu režiim iga kord, kui selle eeltingimused on täidetud, sõltumata sellest, kui sujuvalt jalg gaasipedaalilt eemaldatakse.

⚠ TÄHELEPANU

- Kui vabajooksu režiim on aktiveeritud, arvestage sellega, et takistusele lähenedes ei vähene auto kiirus nagu tavaliselt ja võib tekkida avariiohtlik olukord.
- Kui kasutate vabajooksu režiimi kallakust laskumisel, võib auto kiirus märgatavalt suureneda ning võib juhtuda liiklusõnnetus!
- Kui teie autol on ka teisi kasutajaid, juhtige ka nende tähelepanu vabajooksu režiimiga seotud ohtudele.

⚠ ETTEVAATUST

Vabajooksu režiimi kasutamisel kombinatsioonis hübridaajamiga võib sisepõlemismootor välja lülituda.

⚠ ETTEVAATUST

Kallakutel, mis on järsemad kui 15%, inaktiveeritakse vabajooksu režiim automaatselt.

Tekkinud probleemide lahendamine

Mootor ei käivitu.

Indikaatortuli põleb rohelise tulega.

Piduripedaal ei ole alla vajutatud, nt siis, kui proovite käigukangi ühest asendist teise lükata.

- Vajutage käigukangi liigutamiseks piduripeadaali.

Hoiatusteated näidikuploki ekraanil:

Sidur

Clutch overheated! Please stop!

- „Sidur üle kuumenenud, peatage auto!“. Sidur on üle kuumenenud ning võib kahjustuda. Peatage auto, jätke mootor tühikäigul tööle, vajutage parkimislukustuse lüliti **P** ja oodake seni, kuni käigukast on jahtunud. Kui hoiatustuli kustub ja teade kaob ekraanilt, sõitke asjatundlikusse autoteenindusse ja laske auto korda teha. Kui hoiatustuli ei kustu ja teade ei kao, ärge sõitu jätkake. Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole.

Häired käigukasti töös

 Gearbox: Fault! Stop the vehicle and place the lever in the P

- „Käigukasti häire! Peatage auto ja pange käigukang asendisse P“: Käigukastis on tekkinud häire. Peatage auto ohutus kohas ning ärge enam sõitu jätkake. Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole.

 Gearbox: System fault! You may continue driving

- „Käigukast: süsteemis on häire! Võite sõitu jätkata“: Pöörduge häire kõrvaldamiseks viivamatult asjatundlikusse autoteenindusse.

 Gearbox: System fault! You can continue driving with restrictions. Reverse gear disabled

- „Käigukast: süsteemis on häire! Sõidu jätkamine piirangutega võimalik, tagasikäik ei tööta“: Viige auto asjatundlikusse autoteenindusse ja laske seal korda teha.

 Gearbox: System fault! You can continue driving in D until switching off the engine

- „Käigukast: süsteemis on häire! Asendis D saate sõitu kuni mootori seiskamiseni jätkata“: Parkige auto ohutus kohas. Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole.

 Gearbox: too hot. Adapt your driving accordingly

- „Käigukast üle kuumenenud, kohandage sõit sellele vastavaks“: Jätkake sõitu mõõdukalt kiirusel. Kui hoiatustuli kustub, saate jätkata sõitu nagu tavaliselt.

 Gearbox: press the brake and engage a gear again

- „Käigukast: vajutage piduripedaali ja pange käigukang uuesti sõiduasendisse“: Kui sellele eelnes käigukasti ülekuumenemise hoiatus, ilmub see teade ekraanile, kui käigukast on taas maha jahtunud.

Avariiprogramm

Kui näidikuploki ekraanile ilmuvad heledal taustal käigukangi kõikide asendite näidud, on süsteemis tekkinud häire ja automaatkäigukast töötab edasi avariiprogrammil. Autoga saab sõitu jätkata, kuid ainult väikestel kiirustel ja mitte kõikide käikudega. **Võib juhtuda, et tagasikäiku ei saa enam kasutada.**

Mehhanism parkimislukustuse käsitsi avamiseks

Kui autot tuleb elektrivarustuse katkemise tõttu (nt 12 V aku tühjenemise korral) pukseerida, saab parkimislukustuse avada käsitsi. Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole.

Sõitmine kallakutel

Nõlvaltstardiabi (HHC)

Kui autoga sõidetakse kallakust üles või kasutatakse **Offroad**-režiimi ja käigukang on asendis **D/S**, lülitub auto peatumisel sisse nõlvaltstardiabi süsteem (HHC – Hill Hold Control).

Kui piduripedaal vabastatakse, hoiab see abi-süsteem autot veel paar sekundit paigal, andes juhile aega gaasipedaali vajutamiseks ja sõidu jätkamiseks.

Laskumisabi

Sõites autoga alla piisavalt järsust kallakust, aktiveeritakse laskumisabi, kui käigukang on asendis **D/S** ja vajutatakse piduripedaali. Käigukast vahetab käigu sobivale madalamale käigule.

Laskumisabi püüab oma võimaluste piires säilitada sama kiirust, millega auto liikus piduripedaali vajutamise momendil. Vajadusel tuleb sõidukiirust siiski piduripedaali vajutusega korrigeerida.

Laskumisabi vahetab käike madalamaks ainult kuni kolmanda käiguni. Võib juhtuda, et väga järskudel kallakutel peate minema üle Tiptronic-režiimile ning vahetama käigu ise käsitsi veel madalamaks. Valides 2. või 1. käigu, saate kasutada mootoriga pidurdamist ja vähendada pidurisüsteemi koormust.

Laskumisabi inaktiveeritakse kohe, kui kallak lõppeb või vajutate uuesti gaasipedaali.

Kiirushoidikuga >>> Ik 186 mudelites aktiveeritakse laskumisabi siis, kui juht määrab kindlaks püsikiiruse.

⚠ TÄHELEPANU

Laskumisabi ei suuda ületada füüsikaseaduste piire. Seetõttu pole võimalik kiirust kõikides olukordades muutumatuks säilitada. Olge alati valmis ise pidurdama!

Mägi pidur (HDC)

✓ Kehtib nelikveosüsteemiga 4Drive mudelite puhul

Mägi pidur (HDC – Hill Descent Control) piirab auto sõidukiirust järskul laskumistel, pidurdades automaatselt kõiki nelja ratast. Mägi pidur töötab nii edasikäikude kui ka tagasikäigu kasutamisel. Kuna samal ajal on ka blokeerumismvastane pidurisüsteem (ABS) pidevalt töövalmis, hoiab see ära rataste blokeerumise.

Käsikäigukastiga mudelites sobitab mägi pidur teoreetilise sõidukiiruse mootori pööretega nii, et need ei langeks allapoole tühikäigupöördeid.

Indikaatortuled

Pöleb valge tulega. Mägi pidur töötab.

Pöleb halli tulega. Mägi pidur ei tööta. Süsteem on küll sisse lülitatud, kuid hetkel ei tööta.

Kui laskumist alustatakse kiirusega alla 30 km/h, jääb mägi piduri poolt piiratud sõidu kiirus vahemikku 2–30 km/h. Juht saab vastavalt vajadusele sõidukiirust selles vahemikus suurendada või vähendada, vajutades gaasi- või piduripedaali. Sel hetkel katkestab mägi pidur töö ning vajaduse tekkides hakkab uuesti tööle.

Igal juhul on mägi piduri töötamise eelduseks see, et pinnasel oleks tagatud piisav haardumine. Sellest tulenevalt ei saa mägi pidur oma funktsiooni täita, kui näiteks teekate on laskumisel jääs või libe.

Mägi pidur on töövalmis, kui näidikuploki ekraanil on näit

Mägi pidur hakkab automaatselt tööle, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

- Auto mootor töötab.
 - Sõiduprofiiliks on valitud **Offroad** (maastiku sõit) >>> Ik 174 ja auto sõidukiirus on väiksem kui 30 km/h (näidikuploki ekraanil on näit)
 - Teekalle on laskumisel vähemalt 10%, kui sõidetakse edasikäiguga, ning vähemalt 9%, kui sõidetakse tagasikäiguga.
 - Juht ei vajuta piduri- ega gaasipedaali.
- Mägi pidur lõpetab töö, kui juht vajutab piduri- või gaasipedaali või kui teekalle on väiksem kui 5%. Mägi piduri saab käsitsi välja lülitada, tehes

info- ja meelelahutussüsteemi ekraanil valikud: > **Assistants** > **HDC** (Auto > Juhiabisüsteemid > Mägi pidur).

⚠ TÄHELEPANU

Olge alati valmis ise pidurdama. Vastasel juhul võib juhtuda raskete kehavigastustega lõppev õnnetus.

- Mägi pidur on ainult üks abisüsteem, mis ei pruugi nõlvalt laskudes igas olukorras piisavalt pidurdada.
- Auto kiirus võib hoolimata mägi pidurist ikkagi kasvada.

Roolisüsteem

Roolisüsteemi puudutatav teave

Auto ärandamise raskendamiseks veenduge enne autost lahkumist, et rool oleks korralikult lukus.

Roolisüsteem

Elektromehaanilise roolivõimendiga autodes reguleeritakse roolivõimendi tööd automaatselt vastavalt auto sõidukiirusele, rooli pöördenurgale ja rataste suunale. Roolivõimendi töötab ainult siis, kui mootor töötab.

Kui roolivõimendi ei tööta või ei tööta korralikult, läheb rooli keeramiseks vaja märgatavalt rohkem jõudu kui tavaliselt.

Kiirustundlik progresseeruva ülekandega roolivõimendi

Sõltuvalt auto varustusest võib autol olla kiirustundlik progresseeruva ülekandega roolivõimendi.

Tänu sellele on linnaliikluses vaja parkimisel, manööverdumisel ja teravates pööretes keerata rooli tavapärasest vähem.

Maanteedel või kiirteedel tekitab aga kiirustundlik progresseeruva ülekandega roolivõimendi näiteks kurvides sportlikuma, vahetuma ja dünaamilisema sõidutunde.

Roolimise abisüsteem

Roolimise abisüsteem aitab autojuhti kriitilistes sõidusituatsioonides. See annab märku, millises suunas tuleks rooli auto stabiliseerimiseks ja libisemise vältimiseks keerata (nn vasturoolimine), liigutades kergelt rooli >>> ⚠.

⚠ TÄHELEPANU

Roolimise abisüsteem aitab autojuhti kriitilistes sõidusituatsioonides. Sellegipoolest on autojuht see, kes peab igas olukorras ise autot juhtima.

Tekkinud probleemide lahendamine

Roolisüsteemis on häire.

Hoiatustuli põleb punase tulega.

Tekkinud on rike ja roolivõimendi ei tööta.

- **Peatuge kohe!** Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole.

- Ärge laske autot omaenda ratastel pukseerida.

Roolisüsteemis on häire.

Hoiatustuli põleb või vilgub kollase tulega.

Rool liigub raskemini või reageerib tundlikumalt kui tavaliselt.

Hoiatustuli süttib ja jääb põlema:

- Käivitage mootor uuesti ja sõitke veidi maad aeglase kiirusega. Kui hoiatustuli jääb ikka püsivalt põlema, pöörduge asjatundliku autoteeninduse poole.

- **VÕI:** 12 V aku on lahti ühendatud ja seejärel tagasi ühendatud. Sõitke autoga veidi maad aeglase kiirusega.

Hoiatustuli vilgub:

- Keerake rooli kergelt vasakule-paremale.
- Lülitage süüde välja ja uuesti sisse.
- Järgige näidikuploki ekraanile ilmuvaid hoiatusi ja juhiseid.
- Kui hoiatustuli vilgub edasi ka pärast süüte sisselülitamist, ärge sõitmist jätkake. Pöörduge abi saamiseks spetsialisti poole.

Sõiduprofiilid

Sissejuhatus

Kasutades erinevaid sõiduprofiile, saab juht kohandada auto süsteemide erinevad parameetrid vastavaks hetke sõidusituatsioonile, muga-vale maanteesõidule või säästlikule sõidustiilile. Süsteemid, mille tööparameetreid saab muuta, on nt vedrustus, roolisüsteem, mootor ja kliimaseade.

Sõltuvalt auto varustusest saab valida erinevaid sõiduprofiile. Eri sõiduprofiilide mõju auto eri süsteemide tööle sõltub auto varustusest.

Mootor

Mootor reageerib sõltuvalt valitud sõiduprofiilist gaasipedaali vajutusele kas kiiremini või mõnevõrra aeglasemalt.

Automaatkäigukastiga mudelites muudetakse käigukasti tööparameetreid, mh käiguvahetuse ajastust käikude üles- ja allavahtemisel. Ka tühikäigupöörded ja sõitmiseks kasutatav käik võivad muutuda vastavalt valitud profiilile.

Kui sõiduprofiiliks valitakse **Comfort** või sõiduprofiili **Individual** kasutamisel valitakse mootori seadistuseks **ECO**, aktiveeritakse ka **vabajooksu režiim**. See võimaldab vähendada auto kütusekulu. Lisaks on veel teisi faktoreid, mis võivad selle režiimi aktiveerida >>> lk 170.

Käsigäigukastiga mudelites muudab sõiduprofiil **ECO** käiguvahetuse soovitusi, et innustada juhti veelgi säästlikumalt sõitma.

Mootorimüra

Sõltuvalt auto varustusest ja valitud sõiduprofiilist muudetakse auto sees kuuluvat mootori häält ja välist mürataset. Süsteem mõjutab auto erinevaid komponente, et muuta mootori- ja sisselaskemüra ning väljalaskesüsteemist kos-
tevat müra valjemaks või vaiksemaks. Vastavad seadistused on iga profiili jaoks eelnevalt kindlaks määratud. Sõiduprofiili **Individual** puhul saab mootorimüra seadistusi ise muuta.

Dünaamiline veermiku kontrollsüsteem (DCC)

Dünaamiline veermiku kontrollsüsteem (DCC) muudab sõltuvalt valitud sõiduprofiilist sõidu ajal pidevalt vedrustussüsteemi seadeid ja jäikust vastavalt teekatele ja sõidusituatsioonile (läheldes kiirusest, kiirendusest ja rooli pöördenu-
rurgast). Lisaks reguleeritakse vastavalt olukorrale ka auto sõidudünaamikat, parandades haardumist kurvides ja suurendades roolimise täpsust. Sõiduprofiil **Individual** laseb teil ise sobiva DCC-süsteemi režiimi valida. Kui DCC-süsteemis tekib häire, ilmub näidikuploki ekraanile teade **Fault: damping adjustment** (Häire: amortisaatorite reguleerimine).

Nelikveosüsteem (4Drive)

Nelikveosüsteem reguleerib jõuülekannet, et tagada igasugusel teekattel parim haardumine. Samuti muudetakse auto kiirendusvõimet paigaltvõtul.

Roolisüsteem

Vastavalt valitud profiilile muudetakse roolivõimendi töörežiimi, tagades sel moel igas olukorras vahetu ja täpse roolimise.

Kliimaseade

Climatronic võib töötada **Eco**-režiimil, vähendades sel moel kütusekulu.

Isekohanduv kiirushoidik (ACC)

Isekohanduva kiirushoidiku (ACC) töö varieerub sõltuvalt valitud sõiduprofiilist ning kiirendamine ja pidurdamine muutub kas sportlikumaks või kütuse kokkuhoiu nimel aeglasemaks ja sujuvamaks.

Avariiks valmistumise süsteem

Avariiks valmistumise süsteem kohaneb valitud sõiduprofiili seadistustega >>> lk 48.

Sõiduprofiilide **Cupra** ja **Offroad** puhul on kasutusel eriseadistused, mis võimaldavad süsteemil paremini erinevate sõiduoludega kohaneda.

Mägipidur (HDC)

Kui on valitud sõiduprofiil **Offroad**, võib sisse või välja lülitada ka mägilpidur. Mägipidur piirab auto sõidukiirust järskudel laskumistel, pidurdades automaatselt kõiki nelja ratast nii edasikäikude kui ka tagasikäigu kasutamisel.

Nõlvaltstardiabi

Kui on valitud sõiduprofiil **Offroad**, saab sisse või välja lülitada nõlvaltstardiabi.

Pöördemomendi jagaja (ainult VZ5-versioonil)

Jaotades vastavalt vajadusele pidevalt ümber kummalegi tagarattale kantavat pöördemomendi, tagab see kurvides suurema veojõu.

Sõiduprofiili valimine

Joonis 118 Multifunktsionaalsel roolil: sõiduprofiili valikulüliti

Juht saab soovitud sõiduprofiili valida siis, kui süüde on sisse lülitatud ning auto seisab paigal või liigub >>> .

Sõiduprofiili valimine

- Tehke ekraanil valikud: > **Drive Profile (Sõiduprofiil)**.
- **VÕI:** Tehke ekraanil valikud: > **Vehicle settings (Auto seadistused)** > **Drive Profile (Sõiduprofiil)**. Valitavad profiilid ilmuvad ekraanile.
- **VÕI:** Vajutage ekraaniklahvi ja libistage sõrme horisontaalsuunas üle ekraani, kuni ekraanil on **Drive Profile (Sõiduprofiil)**. Vajutage sõiduprofiili muutmiseks sümbolit või vajutage sümbolit kaks korda, et valitavad profiilid ekraanile tuua.
- **VÕI:** Kui info- ja meelelahutussüsteem on välja lülitatud ja vajutate sümbolit **Drive Profile**, ilmuvad ekraanile valitavad sõiduprofiilid.
- **VÕI:** Vajutage sõiduprofiili muutmiseks lühidalt lülitit >>> **joonis 118** (vt noolt). Vajutades lülitit pikalt, saate valida otse sõiduprofiili **Cupra**.

Sõiduprofiili info kuvamine

- Kui soovite vaadata valitud sõiduprofiili kohta lisateavet, vajutage info- ja meelelahutussüsteemi ekraanil klahvi **Information** (Info).

TÄHELEPANU

Sõiduprofiilide vahetamine sõidu ajal võib teie tähelepanu liikluselt kõrvale juhtida ning võite teha avari.

- Sõitke alati võimalikult tähelepanelikult ja vastutustundlikult.

Sõiduprofiilide lühikirjeldus

Valitud sõiduprofiili sümbol on pidevalt näha näidikuploki keskosa ülaseras ning info- ja meelelahutussüsteemi ekraanil, kui süsteem on välja lülitatud.

Sõiduprofiil	Kirjeldus
 Comfort	Teeb sõidu mugavamaks ja pingevabamaks, sobides näiteks maanteedel pikkade vahemaade läbimiseks.
 Sport	Teeb sõidu autoga väga dünaamiliseks, võimaldades harrastada sportlikku sõidustiili.
 Cupra^{a)}	Muudab auto iseloomu eriti sportlikuks ning laseb nautida auto maksimaalset sooritusvõimet.
 Individual	Võimaldab koostada oma isiklike seadistustega profiili. Seadistatavad funktsioonid sõltuvad auto varustusest.

Sõiduprofiil	Kirjeldus
 Offroad^{b)}	Muudab auto parameetreid nii, et oleks tagatud optimaalseimad sõiduomadused maastikusõiduks.
 Drift^{c)}	Muudab auto parameetreid nii, et oleks võimalik nautida kontrollitavat ülejuhitavust (s.t driftida).

^{a)} VZ-mudeliversioonil

^{b)} Ainult nelikveosüsteemiga (4Drive) mudelitel Pole saadaval pistikhübrididele

^{c)} Ainult VZ5-mudeliversioonil

TÄHELEPANU

Kohandage oma sõidukiirus ja sõidustiili alati vastavaks nähtavusele, ilmale ja liiklusele.

Märkus

- Kui süüde välja ja uuesti sisse lülitatakse, hakkavad kõik süsteemid sõltumata viimati valitud sõiduprofiilist taas tööle Comfort-reežiimil. Kui soovite kasutada mõnd teist sõiduprofiili, kasutage selle valimiseks CUPRA-lülitit multifunktsionaalsel roolil või tehke soovitud valik info- ja meelelahutussüsteemi ekraanil.
- Kohandage oma sõidukiirus ja sõidustiili alati vastavaks nähtavusele, ilmale ja liiklusele.

Pidurisüsteem

Pidureid puudutav teave

Esimese 200 kuni 300 km jooksul ei taga **uued piduriklotsid** veel maksimaalset pidurdusjõudu ning need tuleb kõigepealt korralikult "sisse sõita" >>> . **Piduriklotside sisse sõitmise perioodil on pidurdusteeikond järskul pidurdamisel pikem** kui siis, kui need on juba korralikult sisse sõidetud. Vältige sissesõitmise ajal äkkpidurdamist ja olukordi, milles tuleb rohkelt pidurdada (nt liiga väikese pikivahe tõttu).

Piduriklotside kulumine sõltub suuresti juhi sõidustiilist ja tingimustest, milles autoga sõidetakse. Kui autot kasutatakse sageli linnasõiduks ja lühikeste vahemaade läbimiseks või juhi sõidustiil on väga sportlik, tuleb piduriklotside seisundit asjatundlikus autoteeninduses regulaarselt kontrollida.

Sõites **märgade piduritega**, nt tugeva vihmaja ajal või pärast sügavate lompide läbimist või autopesu, võib pidurdusvõime halveneda, kuna pidurikettad on märjaks saanud või talvel koguni jääga kattunud. Juht peab olema valmis tugevamini pidurdama.

Kui **piduriketastele ja -klotsidele on kogunenud soolakiht**, siis pidurite efektiivsus langeb ja pidurdusteeikond pikeneb. Kui autoga sõidetakse soolatatud teedel pidureid pikka aega ka-

sutamata, tuleb kogunenud soolakiht eemaldada, vajutades mitu korda õrnalt piduripedaali >>> .

Kui autot pikka aega ei kasutata või sellega läbitakse ainult lühikesi vahemaid, võib piduriketastele tekkida **rooste** ning piduriklotsidele koguneda **mustusekiht**. Kui piduritele on moodustunud roostekiht, on soovitatav kettad ja klotsid ära puhastada, pidurdades suhteliselt suure sõidukiiruse juures tugevalt mitu korda järjest. Veenduge, et te ei ohustaks ühtegi kaasliiklejat ega teisi sõidukeid >>> .

TÄHELEPANU

Sõitmine kulunud piduriklotside või halvas töökorras pidurisüsteemiga võib põhjustada liiklusõnnetusi ja tõsiseid kehavigastusi.

- Kui teil on kahtlus, et piduriklotsid on kulunud või pidurisüsteem pole töökorras, laske piduriklotsid viivitamatult asjatundlikus autoteeninduses üle kontrollida ja vajadusel uutega asendada.

TÄHELEPANU

Uute piduriklotside pidurdusvõime ei ole veel optimaalne.

- Esimese 300 km jooksul ei taga uued piduriklotsid veel maksimaalset pidurdusjõudu ning need tuleb kõigepealt korralikult "sisse sõita". Seda mõnevõrra väiksemat pidurdusjõudu saate kompenseerida piduripedaali tugevama vajutamisega.

- Kui piduriklotsid on veel uued, sõitke eriti ettevaatlikult, et vähendada juhitavuse kaotamise, liiklusõnnetuste ja tõsiste kehavigastuste ohtu.

- Piduriketaste ja -klotside puhastamiseks võite tugevalt pidurdada ainult juhul, kui liiklusolud seda võimaldavad. Ärge seadke ohtu kaasliiklejaid teistes sõidukites. Õnnetuse oht!

- Ärge sõitke uute piduriklotside sissesõitmise perioodil liiga lähedal teistele sõidukitele ega tekitage ise olukordi, milles tuleb tugevalt pidurdada.

TÄHELEPANU

Kui pidurid üle kuumenevad, siis nende efektiivsus langeb ja pidurdusteeikond pikeneb.

- Laskumistel kasvab pidurite töökoormus märgatavalt ja need võivad kiiresti üle kuumeneda.
- Enne pikki järskude laskumisi vähendage sõidukiirust ning vahetage käik madalamaks. Sellisel juhul saate kasutada nn mootoriga pidurdamist ning vähendada pidurite töökoormust.
- Kui soovite paigaldada oma autole osutajärgselt esispoileri, täiendavaid disainielemente või muud lisavarustust, hoolitsege selle eest, et need ei kataks kinni pidurite ümber asuvaid õhuavasid. Vastasel juhul võib pidurisüsteem üle kuumeneda. Palun lugege läbi ka pidurivedeliku puudutav teave >>> lk 340.

⚠ TÄHELEPANU

Märgadel ning jää- või soolakihi kaetud piduritel kulub pidurdamiseks rohkem aega ning pidurdustee pikkeneb.

- Kontrollige ettevaatlikult, kuidas pidurid töötavad.
- Kuivatage pidurid alati ära ja puhastage need jää- või soolakihi, vajutades mitu korda piduripedaali, kui nähtavus, ilmaolud, teekatte seisund ja liklussituatsioon seda võimaldavad.

⚠ TÄHELEPANU

Kui pidurdusmanööver toimub automaatselt, võib ka piduripedaal automaatselt allapoole liikuda. Ärge pange oma jalga kunagi piduripedaali alla. Kehavigastuste oht!

⚠ TÄHELEPANU

Hoolitsege selle eest, et auto pärast mootori seiskamist vabakäigul liikuma ei hakkaks. Pidurdustee pikkus on tavapärasest palju pikem, kui pidurivõimendi ei tööta.

i Märkus

Ärge "libistage" kunagi pidureid, toetades oma jalga pidevalt piduripedaalile, kui pidurdada pole tegelikult vaja. See võib põhjustada pidurite ülekuumenemist ning seeläbi kiiremat kulumist ja pidurdustee pikeneb.

nemist. Palun lugege läbi ja järgige ka pidurivedelikku puudutavaid tähtsaid märkuseid >>> lk 340.

i Märkus

Kontrollige regulaarselt piduriklotside pakust – tehke seda visuaalselt, vaadates neid läbi velgedes olevate avade või auto alt. Kui vaja, tuleb põhjalikumaks kontrolliks rattad auto alt eemaldada. CUPRA soovib selleks pöörduda ametliku CUPRA või SEATi teeninduse poole.

Tekkinud probleemide lahendamine

⚠ Pidurisüsteemis on häire.

Hoiatustuli põleb punase tulega. Lisaks võib ekraanile ilmuda ka asjakohane teade.

⚠ Peatuge kohe!

- Teavitage probleemist asjatundlikku autoteenindust ja laske pidurisüsteem üle kontrollida.

⚠ Piduriklotsid on kulunud.

Indikaatorituli põleb kollase tulega.

Eesmised piduriklotsid on kulunud.

- Pöörduge kohe asjatundliku autoteeninduse poole.
- Laske kõik piduriklotsid üle kontrollida ja vajadusel uutega asendada.

Pidurdamist toetavad süsteemid

Ülevaade pidurdamist toetavatest süsteemidest

Pidurdamist toetavad süsteemid võivad aidata autojuhti kriitilistes sõidusituatsioonides ja ootamatul pidurdamisel. Ohutu sõidu eest vastutab siiski alati autojuht >>> ⚠.

Kui pidurdamist toetavad süsteemid on pidurite tööesse sekkunud, võib piduripedaal liikuda või tekitada ebataavalist häält. Hoolimata sellest jätkake ise vajaliku jõuga pidurdamist ja hoidke autot õigel trajektoiril.

Sõltuvalt varustusest saab ESC- ja TCS-süsteemi seadistusi autos muuta.

- ESC-, ABS- ja TCS-süsteem saavad korralikult töötada vaid juhul, kui kõigil neljal rattal on täpselt ühesugused sellele autole ette nähtud rehvid >>> ⚠.

- Kui ABS-süsteemis tekib häire, võivad töötamast lakata ka ESC- ja TCS-süsteem ning elektrooniline diferentsiaaliluk.

Elektrooniline stabiilsuskontrolli süsteem (ESC)

Elektrooniline stabiilsuskontrolli süsteem (ESC – Electronic Stability Control) aitab teatud sõidusituatsioonides vähendada libisemisohtu ning parandada auto sõidustabiilsust >>> ⚠.

Veojõu kontrollisüsteem (TCS)

Kui mõni auto ratastest haardumise kaotab, vähendab veejõu kontrollisüsteem (TCS – Traction Control System) selle ratta veejõudu ning kohandab ratta veejõu teekatte seisundile vastavaks. TCS-süsteem lihtsustab paigalt võttu, kiirendamist ja järskul tõesudel sõitmist >>> .

Elektrooniline pidurdusjõu jaotussüsteem (EBD)

Elektrooniline pidurdusjõu jaotussüsteem (EBD – Electronic Brake-Force Distribution) reguleerib pidurdusjõu jaotumist esi- ja tagatelje vahel. Sellega välditakse liiga tugevat tagarataste pidurdamist ning tänu sellele säilitab auto pidurdamise ajal stabiilsuse ega hakka libisema.

Blokeerumisvastane pidurisüsteem (ABS)

Blokeerumisvastane pidurisüsteem (ABS – Anti-lock Brake System) ei lase auto ratastel pidurdamise ajal blokeeruda, lõpetades töö alles veidi enne auto täielikku peatumist. Nii aitab ABS-süsteem juhil kontrolli roolimise ja auto üle säilitada >>> .

Hädapidurivõimendi (BAS)

Hädapidurivõimendi (BAS – Brake Assist System) aitab lühendada auto pidurdusteed. Kui juht vajutab hädalukkorras kiiresti piduripedaali, suurendab hädapidurivõimendi juhi poolt avaldatavat survet.

Elektrooniline diferentsiaalilukk (EDL ja XDS)

Elektrooniline diferentsiaalilukk EDL pidurdab automaatselt rattaid, mis on haardumise kaotanud, ning kannab mootorijõu üle teistele veoratastele.

Elektrooniline diferentsiaalilukk XDS parandab haardumist, rakendades pidurid tööle, et autot oma sõidurajal hoida.

Kokkupõrkejärgne pidurdussüsteem

Kokkupõrkejärgne pidurdussüsteem rakendab pidurid automaatselt tööle, kui turvatähe juhtmoodul on liiklusõnnetuse korral kokkupõrke tuvastanud.

Automaatse pidurdamise eeltingimus:

- Juht ei vajuta samal ajal kiirenduspedaali.

Järelhaagise stabiliseerimisabi

Järelhaagise vedamisel kipub haagis või terve autorong sõidu ajal tihti peale pendeldades sõiduraja ühest servast teise vänderdama. Kui selline pendeldav liikumine kandub haagiselt üle

ka autole ja ESC-süsteem selle tuvastab, pidurdab see süsteemi võimete piires automaatselt vedava auto rattaid, aeglustades liikumist ja vähendades haagise pendeldamist. Järelhaagise stabiliseerimisabi ei ole saadaval kõikides riikides >>> lk 306.

Elektromehaaniline pidurivõimendi (eBKV)

Kui süüde on sisse lülitatud, suurendab elektromehaaniline pidurivõimendi juhi poolt piduripedaalile avaldatavat survet ja seeläbi pidurdusjõudu >>> . Kui mõni juhiabisüsteem pidurid tööle rakendab (nt isekohanduv kiirushoidik (ACC) kiiruse reguleerimisel või esikokkupõrke vältimissüsteem avariipidurdamisel), võib piduripedaal iseenesest allapoole liikuda.

Pärast süüte väljalülitamist pidurivõimendi poolt pakutav tugi järk-järgult väheneb. Kui jätkate auto paigalhoidmiseks piduripedaali vajutamist, ilmuvad näidikuploki ekraanile asjakohased teated. Sellisel juhul on pidurivõimendi töö piiratud.

Kui auto on peatunud, tehke kõik vajalik selleks, et auto vabalt veerema ei hakkaks >>> lk 215.

Pidurdusjõu kombineerimine¹⁾

Pidurite mõõdukal rakendamisel kombineeritakse elektrimootoriga pidurdamist, mis toimetab rekuperatsiooni tulemusel, juhipoolse mehaanilise pidurdamisega.

¹⁾ Kehtib hübriidautode puhul

⚠ TÄHELEPANU

Pidurdamist toetavate süsteemide intelligentsed tehnoloogiad ei suuda ületada füüsilise kaseaduse piire ning töötab ainult nende süsteemide ehitusest tulenevates piirides. Suure kiirusega sõit jäistel, libedatel või märgadel teedel võib põhjustada kontrolli kaotamise auto üle ning raskete kehavigastustega lõppeva avari.

- Kohandage oma sõidukiirus ja sõidustiili alati vastavaks nähtavusele, ilmale ning tee- ja liiklusele. Ärge võtke kunagi mingeid riske, mis võiksid sõiduohutust vähendada.
- Pidurdamist toetavad süsteemid ei suuda õnnetusi ära hoida, kui te ei hoia teiste sõidukitega piisavat pikivahet.
- Kasutage alati sobivaid rehve. Sõidustabiilsus sõltub otseselt rehvide haardumisest.

⚠ TÄHELEPANU

ESC-süsteemi efektiivsus võib märgatavalt väheneda, kui auto sõidudünaamikat mõjutavaid osi või süsteeme ei ole korralikult hooldatud või need ei tööta, nagu peaks. Seda võib ette tulla eriti juhul, kui on muudetud auto vedrustust või autole on paigaldatud kombinatsioon velgedest ja rehvidest, mis pole sellele auto jaoks ette nähtud.

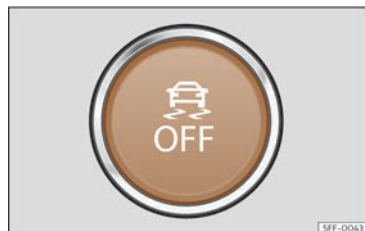
- Vajadusel laske mis tahes ümberehitusi ja muudatusi autole teha üksnes usaldusväärses ja asjatundlikus autoteeninduses.
- Kasutage alati sobivaid rehve. Sõidustabiilsus sõltub otseselt rehvide haardumisest.

⚠ TÄHELEPANU

Kui sõidetakse ilma pidurivõimendita või pidurivõimendiga, mis normaalselt ei tööta, võib pidurdustekond märkimisväärselt pikeneda. See võib põhjustada avariid ja raskeid kehavigastusi.

- Kui pidurivõimendi ei tööta, peab juht vajutama piduripedaali tugevamini, kuna ilma pidurivõimendita on auto pidurdustekond tunduvalt pikem.

ESC- ja TCS-süsteemi sisse- ja väljalülitamine

Joonis 119 Keskkonsooli alumises osas: ESC-süsteemi sisse- ja väljalülituslüliti

Elektrooniline stabiilsuskontrolli süsteem (ESC) lülitatakse mootori käivitamisel automaatselt sisse ning see töötab ainult siis, kui mootor töötab. ESC-süsteemiga koos töötavad ka ABS- ja TCS-süsteem ning elektrooniline diferentsiaalilukk (EDL).

Veojõu kontrollisüsteem (TCS) tuleks välja lülitada ainult juhul, kui piisavat veojõudu ei õnnestu saavutada.

Sõltuvalt auto varustusest ja mudeliversioonist saab kas välja lülitada ainult TCS-süsteemi või lülitada ESC-süsteemi ümber "sportrežiimile".

TCS-süsteemi sisse- ja väljalülitamine

• Vajutage TCS-süsteemi sisse- ja väljalülitamiseks lühidalt lüliti keskkonsoolis >>> **joonis 119**.

• **VÕI:** Tehke info- ja meelelahutussüsteemis järgmised valikud: > **Assistants (Juhiabisüsteemid)** > **ESC Menu (ESC menüü)** >>> lk 36.

Kui TCS-süsteem on välja lülitatud, süttib näidikuplokis indikaatorituli .

ESC-süsteemi lülitamine “sportrežiimile”

• Sportrežiimil saab ESC-süsteemi sisse ja välja lülitada, vajutades lühidalt lüliti keskkonsoolis >>> **joonis 119**.

• **VÕI:** Tehke info- ja meelelahutussüsteemis järgmised valikud: > **Assistants (Juhiabisüsteemid)** > **ESC Menu (ESC menüü)** >>> lk 36.

Kui ESC-süsteem on lülitatud “sportrežiimile”, sekkub see auto tööse liikumise stabiliseerimiseks vähem. Ka veojou kontrollsüsteemi (TCS) töö on piiratud. Nelikevolistel mudelitel lülitub TCS-süsteem täielikult välja. Näidikuplokis süttib indikaatorituli .

ESC-süsteemi sisse- ja väljalülitamine

• Vajutage ESC-süsteemi sisse- ja väljalülitamiseks lühidalt lüliti keskkonsoolis >>> **joonis 119**.

• **VÕI:** Tehke info- ja meelelahutussüsteemis järgmised valikud: > **Assistants (Juhiabisüsteemid)** > **ESC Menu (ESC menüü)** >>> lk 36.

Kui ESC-süsteem on välja lülitatud, süttib näidikuplokis indikaatorituli .

ESC-süsteemi töö sõiduprofiili “Offroad” kasutamisel

Valige sõitmiseks sõiduprofiil „Offroad”

>>> lk 175. TCS-süsteem, ABS-süsteem ning elektrooniline diferentsiaalilukk (EDL) kohandavad oma töö ebatasasele pinnale vastavaks.

Sõiduprofiil „Offroad”, mis võimaldab teatud määral rataste tühipöörlemist, tasuks sisse lülitada järgnevalt kirjeldatud äärmuslikes olukordades:

- Kui kinni jäänud autot proovitakse pinnast “välja kiigutada”.
- Kui sõidetakse sügavas lumes või pehmel pinnasel.
- Kui sõidetakse väga ebatasasel maastikul, kus auto raskus kandub kiiresti ja ebaühtlaselt ühelt rattalt teisele.
- Kui laskutakse järskudel nõlvadel ja pidurdatakse kõvakatteta pinnasel.

Teie sõiduohutuse tagamiseks soovime sõiduprofiili „Offroad” alati välja lülitada, kui selle kasutamine pole just vältimatult vajalik.

Sõiduprofiili „Offroad” väljalülitamiseks valige lihtsalt mõni teine profiil.

⚠ TÄHELEPANU

ESC-süsteemi võib sportrežiimile lülitada ainult juhul, kui liiklusolud ja juhi oskused seda lubavad. Külglibisemise oht!

- Kui ESC-süsteem on sportrežiimil, piiratakse stabiliseerimisfunktsiooni tööd või see lülitatakse täielikult välja (sõltuvalt mudeliversioonist), et autoga saaks sportlikumalt sõita. Auto võib libisema hakata!
- Kui ESC-süsteem on välja lülitatud, siis auto stabiliseerimisfunktsioon ei tööta.

i Märkus

- Kui TCS- või ESC-süsteem on välja lülitatud või ESC-süsteem on lülitatud “sportrežiimile”, lülitub kiirushoidik välja.
- Kui ESC-süsteem on välja lülitatud (ESC OFF), hakkab see pidurdamisel juhi aitamiseks siiski ajutiselt tööle ning lülitub pärast piduripedaali vabastamist tagasi passiivsesse olekusse (sõltuvalt mudeliversioonist).

Tekkinud probleemide lahendamine

 ABS-süsteem ei tööta või ei tööta korralikult.

Hoiatustuli põleb kollase tulega.

- Pöörduge asjatundliku autoteeninduse poole. Auto pidurid töötavad ikka edasi, ent ilma ABS-süsteemita.

ESC- või TCS-süsteem on tööle rakendunud.

Hoiatustuli vilgub kollase tulega.

ESC-süsteemis on häire.

Hoiatustuli põleb kollase tulega. ESC-süsteem on välja lülitatud.

Tekkinud on häire või mõni süsteemi osa on kahjustunud.

- Lülitage süüde välja ja uuesti sisse.
- Võimalusel sõitke veidi maad kiirusega 15–20 km/h.
- Kui hoiatustuli põleb ikka edasi, pöörduge abi saamiseks asjatundliku autoteeninduse poole.

Pidurdamist toetavad süsteemid tekitavad müra.

Kui mõni eelkirjeldatud pidurdamist toetavatest süsteemidest tööle rakendub, võite kuulda müra.

TÄHELEPANU

- Süüte sisselülitamisel kontrollitakse auto-maatselt pidurisüsteemi ja erinevate pidurdamist toetavate süsteemide seisundit. Näidikuplokis süttivad lühidalt vastavad hoiatus- ja indikaatorituled ning kustuvad siis kohe uuesti. Kui mõni hoiatus- või indikaatorituli jääb põlema, annab see märku tekkinud häirest. Pöörduge sel juhul kohe asjatundliku autoteeninduse poole.
- Kui pidurisüsteemi hoiatustuli ja ABS-süsteemi hoiatustuli süttivad samaaegselt, ei pruugi ABS-süsteem normaalselt töötada ning auto tagarattad võivad pidurdamisel suhteliselt ruttu blokeeruda. Selle tagajärjel võib auto kaotada juhitavuse! Kui võimalik, vähendage kiirust ning sõitke aeglaselt ja ettevaatlikult lähimasse asjatundlikusse autoteenindusse ning laske pidurisüsteem üle kontrollida. Vältige teel autoteenindusse tugevast pidurdamist ja äkilisi manöövreid.
- Kui hoiatustuli ei kustu või süttib sõidu ajal, annab see märku, et ABS-süsteem ei tööta korralikult. Auto saab peatada ainult tavalise pidurdamisega (ilma ABS-süsteemi abita). Sellisel juhul ei saa ABS-süsteem teid pidurdamisel aidata. Viige auto esimesel võimalusel asjatundlikusse autoteenindusse.